

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
Αναμόρφωση Συστήματος Ανάθεσης και Εκτέλεσης
συμβάσεων Μελετών και Δημοσίων Έργων,
Ίδρυση Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων και άλλες διατάξεις

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Α. Γενικά.

1. Ο νόμος 3316/2005, που ρυθμίζει σήμερα την ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων μελετών και συναφών με την μελέτη και εκτέλεση έργων υπηρεσιών, αντικατέστησε συνολικά το Ν 716/1977, προκειμένου να εναρμονίσει το εθνικό νομικό πλαίσιο με το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και συγκεκριμένα τις Οδηγίες 2004/17 και 2004/18. Η πενταετής εφαρμογή του Ν. 3316/2005 ανέδειξε ορισμένα προβλήματα που αφορούν κυρίως την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης, τη διασφάλιση της διαφάνειας στην ανάδειξη του αναδόχου, την εξασφάλιση μελετών οι οποίες θα είναι αξιόπιστες και δεν θα αστοχήσουν κατά την εκτέλεση των έργων.

Παράλληλα, οι εξελίξεις στο κοινοτικό δίκαιο τα τελευταία χρόνια και ιδίως η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (πρώην ΔΕΚ) επί των υποθέσεων C – 94/2004 και 202/2004, Cipolla), κατέστησαν ασύμβατη την ύπαρξη και εφαρμογή των «κωδικών αμοιβών» ορισμένων επαγγελματιών (όπως για παράδειγμα των μηχανικών και αρχιτεκτόνων), νοουμένων ως ελαχίστων νομίμων ορίων των αμοιβών που υπερσχύουν τυχόν αντίθετης συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων, με το κοινοτικό δίκαιο και ιδιαίτερα τις γενικές αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού στα πλαίσια της Ενωμένης Ευρώπης, επιπλέον δε η χώρα μας ανέλαβε, με το γνωστό μνημόνιο που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το Ν 3845/2010, την υποχρέωση κατάργησης των ελάχιστων νόμιμων αμοιβών των μηχανικών, αρχιτεκτόνων και άλλων επαγγελματιών. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται την ανάγκη τροποποίησης των διατάξεων του Ν. 3316/2005, που θέσπιζαν κώδικα αμοιβών για τις αμοιβές των μελετητών, με την μορφή κατώτερων ορίων παραδεκτού της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων.

Η κατάργηση των κατώτερων ορίων παραδεκτού των οικονομικών προσφορών και ο πιθανά έντονος ανταγωνισμός επί των τιμών καθιστά επιτακτική την ανάγκη διασφάλισης της ποιότητας του τελικού προϊόντος της σύμβασης, ήτοι των μελετών, με την καθιέρωση υποχρεωτικού ελέγχου των μελετών καθόλη τη διάρκεια εκπόνησής τους και ιδίως πριν την έγκρισή τους, από ανεξάρτητο πάροχο υπηρεσιών που έχει την απαραίτητη τεχνογνωσία και δυνατότητα να τις ελέγξει λεπτομερειακά και εις βάθος, πράγμα που θα διασφαλίσει την αποφυγή αστοχιών κατά την εκτέλεση των έργων.

Τέλος, απαιτούνται προσαρμογές στις κατηγορίες μελετών του Μητρώου Μελετητών, στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι ενδιαφερόμενοι προκειμένου να διαπιστωθεί η ικανότητά τους να εκπονούν μελέτες, δεδομένου ότι οι κατηγορίες αυτές θεσπίστηκαν με το ΠΔ 541/1978 και έκτοτε παρά τις τεράστιες αλλαγές στα αντικείμενα των σπουδών δεν υπήρξε οιαδήποτε αλλαγή στις κατηγορίες. Η προσαρμογή θα καταστήσει ευκολότερη την εγγραφή και ανέλιξη στο Μητρώο Μελετητών νέων ειδικοτήτων, με μεγαλύτερη εξειδίκευση από τις παλαιότερες.

2. Με το Ν. 3669/2008 (Φ.Ε.Κ Α' 116/2008) κωδικοποιήθηκε όλη η νομοθεσία για την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων έργων και έκτοτε άρχισε να ισχύει ως ενιαίο νομοθέτημα ο «Κώδικας Δημοσίων Έργων» (εφεξής Κ.Δ.Ε). Στο νόμο αυτό κωδικοποιήθηκε κυρίως η νομοθεσία του Ν 1418/1984 και του

εκτελεστικού του ΠΔ 609/1985, όπως έκτοτε τροποποιήθηκαν πολλές φορές, κυρίως με τους νόμους 2229/1994, 2372/1996, 2576/1998, 2940/2001, 3212/2003, 3263/2004, 3481/2006, 3621/2007 και τα προεδρικά διατάγματα 368/1994 και 218/1999. Με τον Κ.Δ.Ε δεν καθιερώθηκε νέο δίκαιο, αλλά απλώς κωδικοποιήθηκε το μέχρι τότε ισχύον.

Οι κωδικοποιημένες κατά τον ανωτέρω τρόπο διατάξεις, ύστερα από αρκετά χρόνια εφαρμογής, ήταν φανερό ότι χρειαζόνταν ορισμένες σημαντικές ή ακόμη και ριζοσπαστικές μεταβολές, έτσι ώστε:

α. Να θεραπευθούν παρατηρούμενες αρρυθμίες στο όλο σύστημα παραγωγής των έργων, όπως είναι η επανεμφάνιση των «μεγάλων» εκπτώσεων, οι εγκρίσεις επιμετρήσεων, ανακεφαλαιωτικών πινάκων και λογαριασμών κατά «πλάσμα δικαίου», λόγω της άπρακτης παρέλευσης των προθεσμιών για την «πραγματική», εκ μέρους των αρμοδίων υπηρεσιών (διευθύνουσα υπηρεσία, προϊσταμένη αρχή) έγκρισή τους, η αδυναμία του κυρίου του έργου να διεκδικήσει από τους αναδόχους με τρόπο ταχύ και αποτελεσματικό την επιστροφή εκ μέρους τους, στις εν λόγω περιπτώσεις, ληφθέντων αδικαιολογήτως χρηματικών ποσών, η έλλειψη ρευστότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων λόγω της υφιστάμενης απαγόρευσης του νόμου για την εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος σε πιστωτικά ιδρύματα κ.λπ.

β. Να εξασφαλιστεί, στο μέτρο του δυνατού, η ομαλή, δηλαδή η ανεμπόδιστη και άρα ταχύτερη, εκτέλεση των έργων.

γ. Να εξαιρεθούν ενδεχόμενα αδιαφανούς επίβλεψης ή διαχείρισης των συμβάσεων εκτελουμένων έργων.

δ. Να ενσωματωθούν στο εθνικό σύστημα δικαίου συγκεκριμένες προβλέψεις του κοινοτικού δικαίου (Οδηγία 2004/18/ΕΚ) κ.λπ.

3. Με τις προεκτεθείσες νομοθετικές πρωτοβουλίες συνδέεται η ανάγκη, που διαπιστώνεται τα τελευταία χρόνια, για το σχεδιασμό και την εκτέλεση στη χώρα μας ποιοτικών υποδομών, που περαιώνονται στον προκαθορισμένο χρόνο και εντός του προϋπολογισθέντος κόστους και, το κυριότερο, υποδομών που ανατίθενται και εκτελούνται υπό καθεστώς πλήρους διαφάνειας, ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η βασική οικονομική αρχή της επίτευξης του μέγιστου αποτελέσματος με το δυνατόν χαμηλότερο κόστος.

Το όλο «σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων» (μελέτες και εκτέλεση), με εξαίρεση τις «συμβάσεις παραχώρησης», διαχειρίζεται, επιβλέπει και ελέγχει, όπως είναι γνωστό, η εν γένει «δημόσια διοίκηση. Η μετακίνηση μέρους του παραπάνω «ελέγχου» προς την πλευρά μιας «Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων» θα εξασφαλίσει την τήρηση των προαναφερθεισών βασικών αρχών, θα βελτιώσει τις αποδόσεις της ίδιας της «δημόσιας διοίκησης» και θα εξαφανίσει την αδράνεια του όλου συστήματος σχεδιασμού, ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων μελετών και έργων.

B. Το παρόν νομοσχέδιο αποτελείται από τρία κεφάλαια. Με το κεφάλαιο Α επέρχονται εκτεταμένες τροποποιήσεις του Ν. 3316/2005 για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών, με το κεφάλαιο Β επέρχονται επίσης ευρείας κλίμακας τροποποιήσεις του Ν. 3669/2008 που κωδικοποίησε τη νομοθεσία κατασκευής δημοσίων έργων και με το κεφάλαιο Γ ιδρύεται η Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων.

1. Οι τροποποιήσεις του Ν. 3316/2005, για την ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών, που προτείνονται με το Κεφάλαιο Α του νόμου έχουν τους ακόλουθους στόχους:

α) Τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών, για τη διασφάλιση της παραγωγής ποιοτικών μελετών που θα οδηγούν σε ποιοτικά δημόσια έργα, χωρίς τις αστοχίες που εμφανίζονται σήμερα και προκαλούν προβλήματα διαχείρισης των συμβάσεων, στόχος που επιτυγχάνεται με την καθιέρωση της παρακολούθησης των μελετών κατά την εκπόνησή τους από ελεγκτή - πάροχο υπηρεσιών, που θα εγγυάται την καλή ποιότητά και εφαρμοσιμότητά τους.

β) Τη σωστή και επιμελημένη ωρίμανση της διαδικασίας ανάθεσης των συμβάσεων, με την σύνταξη αξιόπιστου φακέλου έργου, ο οποίος θα ελέγχεται ως προς την πληρότητά του από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων και σε μικρότερες συμβάσεις από το τεχνικό συμβούλιο της αναθέτουσας αρχής.

γ) Τη θέσπιση διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων που θα είναι κατάλληλες για την παραγωγή ποιοτικών μελετών και τη θέσπιση διατάξεων που εγγυώνται τη διαφάνεια και αντικειμενικότητα των διαγωνισμών και διασφαλίζουν τον πραγματικό συναγωνισμό των υποψηφίων.

δ) Την κατάργηση των κατώτερων ορίων παραδεκτού των οικονομικών προσφορών, δεδομένου ότι η τυχόν διατήρησή τους θα προκαλούσε σύγκρουση με την κοινοτική νομοθεσία που επιβάλλει την κατάργηση των εθνικών κανόνων που εγγυώνται ελάχιστες νόμιμες αμοιβές για ορισμένα επαγγέλματα.

ε) Τον εκσυγχρονισμό των μητρώων, με την τροποποίηση των κατηγοριών μελετών και τη διάσπαση κάποιων εξ αυτών, ώστε να διευκολύνεται η τήρηση του μητρώου τη θέσπιση γενικών κατηγοριών μελετών τεχνικών έργων, οι οποίες θα αποτελέσουν κίνητρο για το εγχώριο μελετητικό δυναμικό να ενταχθεί σε μονιμότερα αυτάρκη σχήματα, ικανά να μελετήσουν εξ αρχής και μέχρι τέλους ένα τεχνικό έργο και ιδιαίτερων κατηγοριών παρόχων υπηρεσιών.

2. Οι τροποποιήσεις του Ν 3669/2008 που προτείνονται με το Κεφάλαιο Β του νόμου έχουν διπλό στόχο:

α) Κατά το προσυμβατικό στάδιο, να εξασφαλίσουν αφενός ότι κάθε δημοπρατούμενο έργο θα διαθέτει την απαιτούμενη προς τούτο «ωριμότητα» και αφετέρου ότι οι ενδιαφερόμενες να το αναλάβουν εργοληπτικές επιχειρήσεις θα έχουν την αναγκαία ενημέρωση τόσο για τις πραγματικές συνθήκες εκτελέσεώς του, όσο και για τα επί μέρους συμβατικά στοιχεία, που θα επιτρέπουν τη διαμόρφωση, με την μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια, «ρεαλιστικής» οικονομικής προσφοράς, σε τρόπο ώστε να μην ανατρέπεται (πραγματικά ή προσχηματικά) η «οικονομία του έργου» με τις εντεύθεν δυσμενείς συνέπειες τόσο για το ίδιο το έργο όσο και για την ανάδοχο επιχείρηση.

β) Κατά το συμβατικό στάδιο, να καταστήσουν «ξεκάθαρους» τους όρους της σχέσης του κυρίου του έργου με τον ανάδοχο: ο πρώτος υποχρεούται να μεριμνά συνεχώς για την εξασφάλιση εκείνων των πραγματικών και νομικών συνθηκών που εγγυώνται την απρόσκοπτη εκτέλεση του έργου και ο δεύτερος να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να εκτελέσει αυτό μέχρι το πέρας του, χωρίς την επιδίωξη προσπόρισης οποιουδήποτε αθέμιτου οφέλους, με εκμετάλλευση των υφιστάμενων ακόμη εγγενών αδυναμιών της δημόσιας διοίκησης στην χώρα.

3. Με το Κεφάλαιο Γ ιδρύεται «Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων», με έδρα την Αθήνα και δύο Περιφερειακές Υπηρεσίες, στην Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα. Οι Περιφερειακές Υπηρεσίες ιδρύονται προκειμένου αφενός να διευκολύνονται οι συναλλασσόμενοι με την ΑΕΜΕ ιδιώτες και αφετέρου για να είναι πιο άμεση, ταχεία και αποτελεσματική η εκάστοτε επέμβαση αυτού στην περιφέρεια.

B. Ειδικό μέρος

Με τις διατάξεις των άρθρων του προτεινόμενου νομοσχεδίου προβλέπονται αναλυτικότερα τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Επί του άρθρου 1: Με το άρθρο αυτό προστίθενται στο άρθρο 1 του ν. 3316/2005 ορισμοί απαραίτητοι για την ερμηνεία του νόμου. Οι σημαντικότεροι νέοι ορισμοί αφορούν την ομάδα μελέτης, το φάκελο του έργου, το βασικό σχέδιο της σύμβασης και την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων.

Επί του άρθρου 2: Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 2 του ν. 3316/2005 με σκοπό τον εκσυγχρονισμό των κατηγοριών μελετών.

Με την παρ. 1, τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 2, κατατέμνονται οι κατηγορίες 8, 9, 10, 13, 21 και 28 σε ειδικότερες κατηγορίες και προστίθενται τέσσερις γενικές κατηγορίες μελετών (κτιριακών, συγκοινωνιακών, λιμενικών και υδραυλικών έργων). Σκοπός της κατάτμησης κατηγοριών μελετών είναι η καλύτερη ταξινόμηση του αντικειμένου τους και η διευκόλυνση της εγγραφής και ανέλιξης κατάταξης των μελετητών, δεδομένου ότι οι υπάρχουσες κατηγορίες δημιουργούν προβλήματα, όπως η κατηγορία 9 (μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές μελέτες) το αντικείμενο της οποίας είναι ετερόκλητο και δυσχεραίνει την τήρηση του μητρώου.

Σκοπός εξάλλου της δημιουργίας γενικών κατηγοριών μελετών είναι η δημιουργία κινήτρων για την στενότερη και διαρκέστερη συνεργασία των μελετητών (φυσικών και νομικών προσώπων), ώστε να δημιουργηθούν συν τω χρόνω συμπαγείς ομάδες μελετητών που θα παράγουν ποιοτικότερες μελέτες.

Με την παρ. 2 προστίθεται παρ. 3 στο άρθρο 2 του νόμου 3316/2005, προκειμένου να καθιερωθούν, για πρώτη φορά, ειδικές κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών (κατηγορία 39, διοίκησης τεχνικών έργων και 40, επίβλεψης και ελέγχου τεχνικών έργων), ώστε να διευκολυνθεί η εγγραφή και η ενασχόληση προσώπων που δεν είναι μελετητές (διαχειριστές, επιβλέποντες και ελεγκτές δημοσίων έργων), αλλά και να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την παραγωγή ενός αξιόλογου εθνικού δυναμικού με προσανατολισμό την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με την παραγωγή έργων.

Με την παρ. 3 αναριθμείται σε 4 η παρ. 3 του άρθρου 2 και τροποποιείται προκειμένου να αναλάβει η Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων (ΑΕΜΕ) την αρμοδιότητα γνωμοδότησης επί του αντικειμένου και την εν γένει διαχείριση των κατηγοριών μελετών.

Με την παρ. 5 προστίθεται παρ. 6 στο άρθρο 2, προκειμένου να ρυθμισθεί η περίπτωση εκπόνησης μελέτης ή παροχής υπηρεσιών εκ μέρους ιδιώτη προς το σκοπό δωρεάς στο δημόσιο ή και σε άλλους φορείς του δημόσιου τομέα. Πριν από την εκπόνηση της μελέτης ή την παροχή της υπηρεσίας εγκρίνεται σχετικό αίτημα του ιδιώτη, προκειμένου να συμπράξουν τα αρμόδια τεχνικά όργανα του φορέα και να διασφαλισθεί ότι η μελέτη ή η υπηρεσία θα αποβεί χρήσιμη και υλοποιήσιμη. Αν δεν απαιτείται, ως εκ της φύσεως της μελέτης, τέτοια σύμπραξη, η μελέτη γίνεται αποδεκτή με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, στην οποία ορίζεται και η διαδικασία και το όργανο έγκρισης της μελέτης.

Επί του άρθρου 3: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3316/2005, που αφορούν την προετοιμασία της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση της σύμβασης.

Με την παρ. 1 τροποποιούνται οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 4. Με τη νέα παρ. 1 ορίζεται η διαδικασία έγκρισης του φακέλου του έργου (ΦτΕ), στην οποία η παρέμβαση και εγγύηση της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων είναι καθοριστική, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της μελέτης υπερβαίνει τα όρια των Οδηγιών 2004/17 και 18 (όταν είναι κατώτερη, ο ΦτΕ ελέγχεται από το οικείο Τεχνικό Συμβούλιο της αναθέτουσας αρχής). Η Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων, ή το Τ.Σ. αντίστοιχα, εξετάζουν την ωριμότητα των στοιχείων του φακέλου και βασικές επιλογές της αναθέτουσας αρχής που αφορούν το διαγωνισμό, όπως την ορθή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης, τον νόμιμο υπολογισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής (από τον οποίο εξαρτάται η κλήση των κατάλληλων ειδικοτήτων και τάξεων μελετητών), τον καθορισμό των τάξεων και κατηγοριών πτυχίων που καλούνται στη διαδικασία και την ορθή επιλογή της διαδικασίας (εφαρμογή άρθρου 6 ή 7 του νόμου).

Με τη νέα παρ. 2 του άρθρου 4 ορίζεται το περιεχόμενο του ελέγχου της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων ή του ΤΣ.

Με τη νέα παρ. 3 καθορίζεται το αναγκαίο περιεχόμενο του φακέλου του έργου. Πέρα από την τεχνική περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης, την έκθεση περί της σκοπιμότητας υλοποίησης του αντικειμένου της σύμβασης, το πρόγραμμα των απαιτούμενων μελετών και υπηρεσιών και την έκθεση περί της απαιτούμενης δαπάνης (τα οποία προβλέπονταν και στην αντίστοιχη διάταξη του Ν. 3316/2005), ορίζεται με λεπτομέρειες ο υπολογισμός της προεκτιμώμενης αμοιβής και διαχωρίζονται από το κατ'αποκοπή μελετητικό αντικείμενο οι ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες, οι οποίες υπολογίζονται ως σύνολο προεκτιμώμενης αμοιβής, χωρίς επιμέρους υπολογισμό της ποσότητας των μονάδων φυσικού αντικείμενου, δεδομένου ότι ως εκ της φύσεώς τους αυτές οι εργασίες είναι ιδιαίτερες δυσχερές ή και αδύνατο να προεκτιμηθούν με ακρίβεια. Οι εν λόγω εργασίες επιμετρούνται κατά την εκτέλεσή τους και αμείβονται, βάσει της προσφοράς του αναδόχου. Ανώτατο όριο προεκτιμώμενης αμοιβής των εν λόγω εργασιών (όλων των κατηγοριών) ορίζεται ποσοστό 30 % του συνόλου της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης. Επιπλέον, για την αντιμετώπιση τυχόν αστοχίας στον καθορισμό της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής των εργασιών αυτών τίθεται, σε κάθε σύμβαση αυτής της μορφής, ένα επιπλέον κονδύλι που ανέρχεται σε ποσοστό 25% του συνόλου της αμοιβής των ως άνω επιμετρούμενων εργασιών, που χρησιμοποιείται για να καλύψει την επιπλέον δαπάνη, αν και εφόσον προκύψουν προς εκτέλεση ποσότητες μεγαλύτερες από τις προεκτιμηθείσες. Ορίζεται επίσης ότι οι γεωτεχνικές έρευνες πρέπει να ανατίθενται με ιδιαίτερη σύμβαση (και όχι ως μέρος της αυτής με το κυρίως μελετητικό αντικείμενο σύμβασης) όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή τους υπερβαίνει το όριο της Γ' τάξης της σχετικής κατηγορίας (26). Κριτήριο ανάθεσης αυτής της ιδιαίτερης σύμβασης είναι αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή.

Περαιτέρω καθιερώνεται, με σκοπό την διαφάνεια των διαδικασιών, ότι μεταξύ των περιεχομένων του ΦτΕ, πρέπει να περιλαμβάνεται και πρόταση της αναθέτουσας αρχής α) σχετικά με τις κατηγορίες και τάξεις πτυχίων που καλούνται στο διαγωνισμό και β) σχετικά με τη διαδικασία (του άρθρου 6 ή του άρθρου 7) που θα τηρηθεί, αναλόγως της αβεβαιότητας περί την ενδεικνυόμενη τεχνική λύση, ώστε

η πρόταση αυτή και η συνακόλουθη απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής να ελεγχθεί προκαταβολικά από τους αρμόδιους ελεγκτικούς φορείς (ΑΕΜΕ ή Τ.Σ.).

Με την παρ. 2 του άρθρου 3 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 4, με σκοπό την καλύτερη διευκρίνιση της εξουσιοδοτικής διάταξης.

Με την παρ. 3 επέρχονται περιορισμένες τροποποιήσεις της παρ. 7 του άρθρου 4. Ορίζεται ότι σε κάποιες κατηγορίες μελετών που ανήκουν, ως εκ του αντικειμένου, στην αρμοδιότητα και άλλων υπουργείων, η έγκριση του Κανονισμού γίνεται με κοινή απόφαση του και του κατά περίπτωση αρμόδιου και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδοτήσεις του αρμόδιου καθ' ύλην επιμελητηρίου, του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου των υπουργείων, εφόσον υφίσταται και του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών, ΝΠΙΔ που εποπτεύεται από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Ορίζεται επίσης ότι οι αμοιβές που καθορίζονται με τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παραγράφου αυτής αναθεωρούνται κάθε έτος, σύμφωνα με τον επίσημο δείκτη τιμών καταναλωτή και οι αναθεωρημένες τιμές χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής, ενώ αν μέχρι την υπογραφή της σύμβασης έχουν αναθεωρηθεί εκ νέου, στο ποσό της σύμβασης προστίθεται και το νέο ποσοστό αναθεώρησης.

Τέλος, με την παρ. 4 του άρθρου 3 καταργείται η παρ. 8 του άρθρου 4 του Ν. 3316/2005, διότι καθιερώνει, σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις του Ν. 3316/2005, την εφαρμογή ελάχιστων νόμιμων αμοιβών στις συμβάσεις του νόμου αυτού. Η κατάργηση της διάταξης καθιστά συμβατό προς την κοινοτική νομοθεσία, όπως ερμηνεύθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) της 5^{ης}-12-2006, επί των υποθέσεων C – 94/2004 και 202/2004, Cipolla, το εθνικό πλαίσιο ανάθεσης των συμβάσεων που ρυθμίζει ο νόμος αυτός, δεδομένου ότι κατά τη νομολογία αυτή δεν συμβιβάζεται με την κοινοτική νομοθεσία περί ελεύθερου ανταγωνισμού η ύπαρξη εθνικών κανόνων που καθιερώνουν κατώτατες ελάχιστες αμοιβές για ορισμένες υπηρεσίες, εκτός αν τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν την συνδρομή λόγων επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι μπορούν κατ'εξάιρεση να δικαιολογήσουν την διατήρηση μιας τέτοιας ρύθμισης.

Επί του άρθρου 4: Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 3316/2005, οι οποίες προδιαγράφουν και ρυθμίζουν τις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων μελετών.

Η παρ. 1 ρυθμίζει την περίπτωση ανάθεσης μελέτης τεχνικού έργου που επιδέχεται, από τη φύση του, εναλλακτικές τεχνικές λύσεις. Στην περίπτωση αυτή, λόγω της αβεβαιότητας του τελικού σχεδιασμού, είναι αδύνατον να προεκτιμηθεί το φυσικό, άρα και το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης, με αποτέλεσμα την προδιαγεγραμμένη αστοχία της. Για το λόγο αυτό, οι μελέτες αυτής της περίπτωσης ανατίθενται ως εξής: Καταρχήν ανατίθενται ιδιαίτερος τρεις προκαταρκτικές μελέτες, σε τρεις διαφορετικούς αναδόχους, έναντι αμοιβής καθορισμένης εκ των προτέρων, προς το σκοπό της παρουσίασης εναλλακτικών σχεδιαστικών προτάσεων, οι οποίες εν τέλει θα αξιολογηθούν από την Επιτροπή Διαγωνισμού. Για την ανάθεση των προκαταρκτικών μελετών κριτήριο ορίζεται η πλέον συμφέρουσα προσφορά, χωρίς να συνυποβάλλεται οικονομική προσφορά. Εν τέλει ο ανάδοχος που θα λάβει την υψηλότερη βαθμολογία της προκαταρκτικής του μελέτης, θα εκπονήσει την Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και θα συμπληρώσει τον Φάκελο του Έργου, με ιδιαίτερη αμοιβή, η οποία επίσης προκαθορίζεται με την προκήρυξη.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να καθορίζονται ειδικότερα οι κατηγορίες μελετών που υπάγονται στη διαδικασία αυτή.

Η παρ. 2 ορίζει ότι τα υπόλοιπα στάδια των μελετών, καθώς και όλα τα προβλεπόμενα στις προδιαγραφές στάδια, όταν πρόκειται περί μελέτης η οποία δεν επιδέχεται εναλλακτικές λύσεις (άρα μπορεί με ασφάλεια να καθορισθεί εξ αρχής το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης) ανατίθενται με τη διαδικασία του άρθρου 7, ενώ μπορεί να παραλείπεται ενδιάμεσο στάδιο, όταν τούτο είναι τεχνικά δυνατό.

Τέλος με την παρ. 4 τροποποιείται η παρ. 4 του ν. 3316/2005, μετά την αναρίθμησή της, η οποία ρυθμίζει τους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς ή διαγωνισμούς μελετών, κατά την ορολογία της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ. Ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η αμοιβή του μελετητή της μελέτης προκαθορίζεται με την διακήρυξη του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, ως ποσοστό (μεταξύ 60 και 80%) της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης, όπως θα καθορισθεί από την αναθέτουσα αρχή, επί τη βάση των σχεδίων του έργου που θα υποβληθούν στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό και του Κανονισμού της παρ. 7 του άρθρου 4.

Ορίζεται επίσης ότι αρμόδιος για την έκδοση απόφασης περί διαγωνισμού μελετών (ή άλλως αρχιτεκτονικού διαγωνισμού) είναι ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, αντί του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Επί του άρθρου 5: Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 6 του ν. 3316/2005 ώστε να ανταποκρίνεται οι διατάξεις του στο νέο είδος διαδικασίας που εισάγεται με την παρ. 1 του άρθρου 4.

Με την παρ. 1 αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 9 του άρθρου 6 του Ν. 3316/2005. Προσαρμόζεται κατ'αρχάς το περιεχόμενο της προκήρυξης στη νέα μορφή της διαδικασίας του άρθρου 6.

Περαιτέρω αντικαθίστανται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 που ρυθμίζουν το περιεχόμενο του φακέλου τεχνικής προσφοράς των διαγωνιζόμενων και τα κριτήρια ανάθεσης των προκαταρκτικών μελετών, ώστε να καταστούν απλούστερα και σαφέστερα, με σκοπό να καταστεί αντικειμενικότερη και πιο διαφανής η διαδικασία ανάθεσης.

Εν συνεχεία αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 6 του Ν. 3316/2005, που ρυθμίζει τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων και την αξιολόγηση των τεχνικών τους προσφορών.

Αντικαθίστανται επίσης η παρ. 8, που ρυθμίζει την ανάδειξη της καλύτερης μελέτης, με τα κριτήρια της παρ. 9 του άρθρου. Ο υποψήφιος που εκπόνησε την προκαταρκτική μελέτη που αναδείχθηκε καλύτερη αναλαμβάνει και την εκπόνηση της Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΠΕ) με ιδιαίτερη αμοιβή, η οποία αποτελεί και το κίνητρο για την εκπόνηση ποιοτικών προκαταρκτικών μελετών. Για την εκπόνηση της ΠΠΕ και την εξασφάλιση της απαραίτητης περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου, ο ανάδοχος της ΠΠΕ υποχρεούται να λάβει υπόψη του όλες τις κατατεθείσες εναλλακτικές λύσεις που υποβλήθηκαν με τις προκαταρκτικές μελέτες. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί πάντως, κατ'εξαίρεση και υπό προϋποθέσεις, να υλοποιήσει όχι την μελέτη η οποία έλαβε την καλύτερη βαθμολογία, αλλά κάποια άλλη από τις υποβληθείσες προκαταρκτικές μελέτες.

Επί του άρθρου 6: Με το άρθρο αυτό επέρχονται στο άρθρο 7 του ν. 3316/2005 εκτεταμένες τροποποιήσεις, με σκοπό αφενός τη θέσπιση, ως

εναλλακτικού κριτηρίου, της ανάθεσης στον προσφέροντα τη χαμηλότερη τιμή και αφετέρου την απλοποίηση και συγκεκριμενοποίηση των υποκριτηρίων που συγκροτούν το κριτήριο ανάθεσης στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Συγκεκριμένα με τις παρ. 1, 2 και 3 επέρχονται περιορισμένης έκτασης τροποποιήσεις του τίτλου και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 7.

Με την παρ. 4 αντικαθίστανται οι παρ. 3 έως 13 του άρθρου 7. Το κριτήριο ανάθεσης στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά (με αξιολόγηση κριτηρίων που αποσκοπούν στην ποιότητα του προϊόντος της σύμβασης) εφαρμόζεται όταν α) πρόκειται περί μελέτης που η προεκτιμώμενη αμοιβή της, χωρίς ΦΠΑ, υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ΕΥΡΩ ή β) πρόκειται περί σύνθετης μελέτης που αποτελείται από τρεις και πλέον κύριες μελέτες, έστω κι αν η προεκτιμώμενη αμοιβή της υπολείπεται του ως άνω χρηματικού ορίου. Σε κάθε άλλη περίπτωση η ανάθεση γίνεται με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής. Μπορεί πάντως να υπάρξει εξαίρεση από τον ως άνω κανόνα της ανάθεσης στη χαμηλότερη τιμή, μετά από αίτηση της αναθέτουσας αρχής, γνωμοδότηση του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων και απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Η παρ. 5 του νέου άρθρου 7, όπως προκύπτει μετά την τροποποίησή του, ρυθμίζει το περιεχόμενο του φακέλου οικονομικής προσφοράς, όταν η ανάθεση γίνεται στη χαμηλότερη τιμή.

Η παρ. 6 ορίζει λεπτομερώς το περιεχόμενο του φακέλου τεχνικής προσφοράς, και η παράγραφος 7 τα κριτήρια ανάθεσης και τη βαρύτητά τους, όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Στην περίπτωση αυτή στα κριτήρια ανάθεσης περιλαμβάνεται και η προσφερόμενη τιμή, η βαρύτητα την οποίας ορίζεται σε 30% επί του συνόλου της βαθμολογίας της προσφοράς, ενώ το υπόλοιπο 70% αντιστοιχεί στα κριτήρια αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς.

Η παρ. 8 του νέου άρθρου 7 διατηρεί το κριτήριο της γνώσης των ιδιαίτερων τοπικών συνθηκών του τόπου εκτέλεσης του έργου στο οποίο αποσκοπεί η μελέτη, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης δεν υπερβαίνει το όριο εφαρμογής των κοινοτικών Οδηγιών 2004/17 και 18. Η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού ορίζεται σε 10% επί του συνόλου της βαθμολογίας και η θέσπισή του με την προκήρυξη απομειώνει αντιστοίχως την βαρύτητα αξιολόγησης της τεχνικής έκθεσης.

Η παρ. 9 του νέου άρθρου ρυθμίζει ενιαία και με λεπτομέρειες τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής, ανεξαρτήτως του κριτηρίου ανάθεσης.

Η παρ. 10 ρυθμίζει τη διαδικασία αποσφράγισης και βαθμολόγησης της οικονομικής προσφοράς, όταν αυτή αποτελεί το μοναδικό κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης.

Η παρ. 11 ρυθμίζει τη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς των υποψηφίων, όταν κριτήριο ορίζεται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ορίζεται το αναγκαίο περιεχόμενο του οικείου πρακτικού (Π), ώστε να υπάρχει η απαραίτητη αιτιολόγηση και τεκμηρίωση των κρίσεων της Επιτροπής Διαγωνισμού. Ορίζεται εξάλλου, ως κατώτερο όριο βαθμολογίας, για το παραδεκτό της τεχνικής προσφοράς, οι 70 μονάδες στην εκατονταβάθμια κλίμακα αξιολόγησής της και οι υποψήφιοι που δεν λαμβάνουν τον κατώτερο αυτό βαθμό αποκλείονται της περαιτέρω διαδικασίας.

Η παρ. 12 ρυθμίζει τον τρόπο βαθμολόγησης της οικονομικής προσφοράς, όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Οι διαδικασίες ελέγχου και βαθμολόγησης των προσφορών πρέπει να ολοκληρώνονται εντός των οριζομένων στο νόμο σύντομων προθεσμιών, ενώ σε διαφορετική περίπτωση μειώνεται, κατά την παρ. 5 του νέου άρθρου 21, η αμοιβή των μελών των επιτροπών. Εξ άλλου οι διατάξεις περί των ενστάσεων κατά των πρακτικών έχουν κωδικοποιηθεί στο νέο άρθρο 11 του νόμου, για την καλύτερη κατανόησή τους και την αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων.

Επί του άρθρου 7: Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 8 του Ν. 3316/2005, που ρυθμίζει τις συμφωνίες πλαίσια.

Με την παράγραφο 1 τροποποιούνται οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 8 του Ν. 3316/2005.

Η παρ. 2 τροποποιείται προκειμένου η μέγιστη ισχύς της συμφωνίας πλαισίου να οριστεί, όπως και στην Οδηγία 2004/18, σε τέσσερα έτη, αντί των τριών που ορίζει η αντίστοιχη διάταξη του Ν. 3316/2005.

Η παρ. 3 τροποποιείται προκειμένου να προσαρμοστεί στην ως άνω ρύθμιση της παρ. 2 και επιπλέον το όριο ανάθεσης συμφωνίας πλαισίου από ΟΤΑ ανέρχεται πλέον σε 700.000 ΕΥΡΩ (αντί 600.000) αναπροσαρμοζόμενο με τον ετήσιο συντελεστή τκ, της παρ. 6 του άρθρου 4.

Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 8 του Ν. 3316/2005, καταργούνται δεδομένου ότι κατά τη νέα παράγραφο 5, κριτήριο ανάθεσης των συμφωνιών πλαισίων είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή. Ορίζεται επίσης ότι διεξάγεται σε κάθε διαγωνισμό ποιοτική επιλογή των υποψηφίων κατά το άρθρο 17 του ν. 3316/2005, όπως τροποποιείται με το παρόν νομοσχέδιο.

Επί του άρθρου 8: Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 9 του ν. 3316/2005, που αφορά την ανάθεση συμβάσεων υπηρεσιών.

Η παρ. 1 τροποποιείται προκειμένου να οριστεί ότι οι συμβάσεις για την ανάθεση υπηρεσιών ελέγχου των μελετών, κατά την παρ. 1 του άρθρου 25, εξαιρούνται από την ανάγκη έκδοσης σχετικής γνωμοδότησης του τεχνικού συμβουλίου του οικείου Υπουργείου.

Η παρ. 2 ορίζει ότι κριτήριο ανάθεσης σύμβασης υπηρεσιών μπορεί να είναι η χαμηλότερη τιμή, που αποτελεί τον κανόνα, δεδομένου ότι δεν απαιτούνται προϋποθέσεις, είτε και η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, ύστερα από γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου (παρ. 5). Τα υποκριτήρια ανάθεσης στην περίπτωση αυτή δεν καθορίζονται από το νόμο αλλά από την αναθέτουσα αρχή με την προκήρυξη. Η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς στην περίπτωση αυτή ορίζεται σε 30% επί της συνολικής βαθμολογίας, υποχρεωτικά.

Επί του άρθρου 9: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι παρ. 2 (περ. στ') και 5 του άρθρου 10, που ρυθμίζουν την απευθείας ανάθεση μικρών κατ' αντικείμενο συμβάσεων. Οι συμβάσεις αυτές ανατίθενται και με τον ισχύοντα Ν. 3316/2005 απευθείας, εφόσον συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις (κυρίως κατεπείγουσα περίπτωση για την ανάθεση, που διαπιστώνεται με γνωμοδότηση του οικείου τεχνικού συμβουλίου).

Οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και η τήρηση διαδικασίας διαπραγμάτευσης μεταξύ τριών τουλάχιστον υποψηφίων, καθιστούν δύσκολη την ανάθεση, ενώ το

γεγονός ότι καλούνται στη διαπραγμάτευση μελετητές και πάροχοι της επιλογής της αναθέτουσας αρχής, καθιστά την όλη διαδικασία ευνοιοκρατική. Για τους λόγους αυτούς και επειδή πράγματι για συμβάσεις τέτοιου μεγέθους δεν συντρέχει λόγος για την διενέργεια κανονικού διαγωνισμού, προτείνεται η διαδικασία της κλήρωσης, μεταξύ όσων εκδηλώνουν ενδιαφέρον, κατόπιν δημοσίας προσκλήσεως η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η πρόσκληση δημοσιεύεται τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν τη διεξαγωγή της κλήρωσης και η αμοιβή του αναδόχου ορίζεται σε 70% επί της προεκτιμώμενης αμοιβής της υπηρεσίας.

Επί του άρθρου 10: Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται εξ ολοκλήρου το άρθρο 11 του ν. 3316/2005. Στο νέο άρθρο περιλαμβάνονται συγκεντρωμένες οι διατάξεις που αφορούν την υποβολή ενστάσεων κατά της προκήρυξης και των πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού. Το άρθρο 11 του ν. 3316/2005 δεν καταργείται αλλά αναριθμείται σε άρθρο 42Α.

Η παρ.1 ρυθμίζει την άσκηση ένστασης κατά της προκήρυξης, τροποποιώντας εν μέρει τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 13. Οι προθεσμίες άσκησης της ένστασης και απάντησης της Προϊσταμένης Αρχής διευρύνονται ώστε να είναι αποτελεσματική η άσκηση και να παρέχει τον απαραίτητο χρόνο στην Προϊσταμένη Αρχή να απαντήσει. Εισάγεται επίσης η δυνατότητα μετάθεσης της ημερομηνίας διεξαγωγής του διαγωνισμού, αν η ένσταση γίνει δεκτή και κριθεί η μετάθεση αναγκαία ώστε να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος στους διαγωνιζόμενους για την προσαρμογή των προσφορών τους στα νέα δεδομένα.

Η παρ. 2 ρυθμίζει την άσκηση ένστασης στις περιπτώσεις που κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή. Οι προθεσμίες ορίζονται σε εργάσιμες ημέρες.

Η παρ. 3 ρυθμίζει το ζήτημα της υποβολής ένστασης στις περιπτώσεις του άρθρου 6 του Ν. 3316/2005, όπως τροποποιείται, και στις περιπτώσεις που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Η παρ. 4 ορίζει κατ'αρχάς ότι οι προθεσμίες των ενστάσεων πρέπει να αναφέρονται στα πρακτικά της Επιτροπής, ώστε να ενημερώνονται οι διαγωνιζόμενοι. Ορίζεται επίσης ρητά η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να επιτρέπει την πρόσβαση των υποψηφίων στο περιεχόμενο των φακέλων των συνυποψηφίων τους, ώστε να μπορούν να στηρίξουν αποτελεσματικά τα συμφέροντά τους. Ειδικώς οι ενστάσεις που αφορούν το πρακτικό ΙΙ (αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών) εκδικάζονται από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων. Καθορίζονται επίσης ενδεικτικές προθεσμίες για την απάντηση του οργάνου που εξετάζει τις ενστάσεις. Τέλος ορίζεται ότι οι ενστάσεις κοινοποιούνται στους θιγόμενους, οι οποίοι μπορούν να καταθέσουν υπόμνημα, υπόψη του αποφασίζοντος οργάνου. Η απόφαση της ΑΕΜΕ επί της ενστάσεως δεν υπόκειται σε προδικαστική προσφυγή κατά το ν. 3886/2010, αλλά απευθείας σε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, στο αρμόδιο δικαστήριο.

Η παρ. 5 ορίζει το περιεχόμενο των αποφάσεων των οργάνων που αποφαίνονται επί των ενστάσεων.

Η παρ. 6 θεσπίζει παράβολο για την υποβολή ενστάσεων, προκειμένου να καταπολεμηθεί η άνευ λόγου υποβολή, που καθυστερεί τις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων. Εφόσον η ένσταση ή η διοικητική ή δικαστική προσφυγή, που θα ασκηθούν στη συνέχεια, γίνουν αποδεκτές, το παράβολο επιστρέφεται.

Επί του άρθρου 11: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3316/2005, που αφορά τη δημοσιοποίηση της προκήρυξης και της υπογραφείσας σύμβασης.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 1 του ν. 3316/2005, προκειμένου α) να καταργηθεί η υποχρέωση δημοσίευσης στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ, ως περιττή, ενόψει των λοιπών δημοσιεύσεων, β) να εκλογικεύσει τις δημοσιεύσεις των προκηρύξεων στον τοπικό και νομαρχιακό τύπο, που επιβλήθηκαν με το Ν 3548/2007, έτσι ώστε εφεξής η δημοσίευση να γίνεται στις εφημερίδες (τοπικές ή νομαρχιακές) της έδρας της αναθέτουσας αρχής και όχι στον τόπο εκτέλεσης της σύμβασης και γ) να δημοσιεύεται περίληψη της προκήρυξης στην ιστοσελίδα όχι μόνο του Τ.Ε.Ε. αλλά και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΓεωΤΕΕ), ή και του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, αν στο διαγωνισμό συμμετέχουν και πτυχία των αντίστοιχων κατηγοριών.

Οι παρ. 2, 4 και 5 τροποποιούνται προκειμένου να γίνει αναφορά στον Κανονισμό 1564/2005 της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενέκρινε τα πρότυπα των κειμένων που αποστέλλονται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επί του άρθρου 12: Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 13 του ν. 3316/2005, με σκοπό την επικαιροποίηση των ρυθμίσεών του, ώστε αντί της παραπομπής στις Οδηγίες 2004/17 και 18 να παραπέμπει στα ΠΔ 59 και 60/2007, με τα οποία οι Οδηγίες ενσωματώθηκαν στην εθνική έννομη τάξη.

Με την παρ. 2 καταργείται η παρ. 5 του άρθρου 13, διότι μεταφέρθηκε τροποποιημένη, ως παρ. 1, στο άρθρο 11.

Επί του άρθρου 13: Με το άρθρο 13 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 3316/2005.

Η παρ. 1 τροποποιεί τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 3316/2005, προκειμένου να προσαρμόσει τη διάταξη στη νέα μορφή του άρθρου 2, ήτοι να περιλάβει τις γενικές κατηγορίες μελετών, όπως επίσης και να ορίσει ότι και για την εκτέλεση μελετών έργων που υπάγονται στο Ν 3389/2005, περί Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), καλούνται επίσης μελετητές και μελετητικά γραφεία των Μητρώων που προβλέπονται στο άρθρο 39.

Με την παράγραφο 2 αντικαθίστανται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του Ν. 3316/2005, προκειμένου να ορισθεί ότι στις διαδικασίες για την ανάθεση συμβάσεων υπηρεσιών με αντικείμενο την υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής σε θέματα διοίκησης, επίβλεψης και ελέγχου τεχνικών έργων καλούνται εγγεγραμμένοι στις νέες κατηγορίες 40 και 41 της παρ. 3 του άρθρου 2 (παρόχων υπηρεσιών). Επίσης η παρ. 4 του άρθρου, όπως αντικαθίσταται, ρυθμίζει μεταβατικά ζητήματα που προκύπτουν από την τροποποίησης της παρ. 3.

Επί του άρθρου 14: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3316/2005. Ορίζεται ότι για την απόδειξη της μη συνδρομής ασυμβίβαστων ιδιοτήτων κατά το Ν 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν 3414/2005, υποβάλλουν οι διαγωνιζόμενοι υπεύθυνη δήλωση, αντί των λοιπών δικαιολογητικών που προβλέπουν οι διατάξεις των νόμων αυτών. Διευκρινίζεται επίσης ότι τον έλεγχο των δικαιολογητικών του αναδόχου, μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος,

πραγματοποιεί η υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, στην οποία επίσης προσκομίζεται, μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά και η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, ώστε να απλοποιηθεί η σχετική διαδικασία, δεδομένου ότι, μετά ταύτα, καλείται ο ανάδοχος για την υπογραφή της σύμβασης, κατά το άρθρο 23. Ορίζεται επίσης ότι η προθεσμία των 20 ημερών που ορίζεται για την προσκόμιση των δικαιολογητικών μπορεί να παρατείνεται άπαξ και για δέκα ημέρες, αν ο ανάδοχος επικαλείται σπουδαίο λόγο για τον οποίο δεν μπορεί να τηρήσει την προθεσμία. Η πράξη της υπηρεσίας που κρίνει επαρκή και νόμιμα τα προσαχθέντα δικαιολογητικά μπορεί να προσβληθεί με ένσταση από τους έχοντες έννομο συμφέρον δεύτερο και τρίτο κατά την κατάταξη, ώστε να ελέγχεται η νομιμότητά τους από την Προϊσταμένη Αρχή.

Με την παράγραφο 2 προστίθενται παράγραφοι 7 και 8 στο άρθρο 15, ώστε να ρυθμισθεί το ζήτημα της συμπλήρωσης και διευκρίνισης των τυπικών δικαιολογητικών που προσκομίζονται στο διαγωνισμό από τους διαγωνιζόμενους. Ορίζεται επίσης ότι συμπληρώσεις και διευκρινίσεις δεν ζητούνται για τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς, αλλά οι ελλείψεις λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση. Μπορεί πάντως η Επιτροπή Διαγωνισμού να επικοινωνήσει απευθείας με τους εργοδότες των διαγωνιζομένων για την επαλήθευση των στοιχείων της προσφοράς.

Επί του άρθρου 15: Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 17 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου, δεδομένου ότι πλέον δεν ρυθμίζονται θέματα μόνο ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, αλλά και χρηματοοικονομικής ικανότητας (παρ. 5 έως 7), συνεπώς ο τίτλος «ποιοτική επιλογή» αποδίδει πληρέστερα το περιεχόμενο του άρθρου, εννοώντας τον έλεγχο τόσο της χρηματοοικονομικής όσο και της τεχνικής – επαγγελματικής ικανότητας.

Η παρ. 2 αντικαθιστά την παρ. 1 του άρθρου 3316/2005. Ορίζεται κατ'αρχήν ότι η ποιοτική επιλογή, κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις, είτε ανατίθενται με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή, είτε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Σκοπός της υποχρεωτικής ποιοτικής επιλογής είναι η εκ των προτέρων διασφάλιση της ικανότητας του αναδόχου προς εκτέλεση της σύμβασης.

Για την διαπίστωση της τεχνικής – επαγγελματικής ικανότητας των διαγωνιζομένων χρησιμοποιούνται ορισμένα στοιχεία, τα οποία τίθενται περιοριστικά από την Οδηγία 2004/18, ήτοι η εμπειρία του διαγωνιζόμενου, όπως προκύπτει από κατάλογο συμβάσεων μελετών ή υπηρεσιών που εκτέλεσε κατά την τελευταία τριετία έως δεκαπενταετία πριν την ημέρα υποβολής των προσφορών (περ. α), ή τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά εν γένει προσόντα των μελών του υποψηφίου που είναι επιφορτισμένα για την εκτέλεση της σύμβασης (ομάδα μελέτης ή παροχής υπηρεσιών) (περ. β), ή και άλλα στοιχεία (περ. γ).

Η παρ. 3 συμπληρώνει τις ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 3316/2005 και ορίζει ότι σε περίπτωση που οι διαγωνιζόμενοι επικαλεστούν δάνεια ικανότητα τρίτου, μη μετέχοντος στο διαγωνισμό, πρέπει οι αναθέτουσες αρχές να διασφαλίσουν, με την προσθήκη κατάλληλων όρων στη σύμβαση εκτέλεσης ότι η ικανότητα αυτή θα παρασχεθεί πράγματι στο διαγωνιζόμενο εκ μέρους του τρίτου, κατά την διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, άλλως πρέπει ο ανάδοχος να κηρύσσεται έκπτωτος και να ανατίθεται η σύμβαση στον επόμενο κατά σειρά κατάταξης υποψήφιο.

Η παρ. 4 προσθέτει παραγράφους 4 έως 7 στο άρθρο 17.

Με τη νέα παρ. 4 προβλέπεται η συμμετοχή προσώπου στην ομάδα μελέτης, το οποίο έχει την κατάλληλη εμπειρία και βεβαιώνει για την κατασκευασιμότητα κρίσιμων, από κατασκευαστικής πλευράς, στοιχείων του έργου. Το πρόσωπο αυτό απαιτείται να δηλώνεται από τους διαγωνιζόμενους στην ομάδα μελέτης. Τυχόν διαφωνίες μεταξύ του προσώπου αυτού και του μελετητή επιλύονται αρμοδίως από την αναθέτουσα αρχή με την εισήγηση του ελεγκτή της μελέτης, που προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου 25. Με γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της οικείας αναθέτουσας αρχής μπορεί να μην τίθεται η σχετική απαίτηση στην προκήρυξη.

Με την παρ. 5 προβλέπεται ο έλεγχος της χρηματοοικονομικής καταλληλότητας των διαγωνιζομένων, υπό την έννοια ότι αποκλείονται του διαγωνισμού οι υποψήφιοι που έχουν, κατά το χρόνο της υποβολής των προσφορών, ανεκτέλεστο μέρος συμβάσεων που υπερβαίνει το τετραπλάσιο του ανωτάτου ορίου της τάξης τους και ειδικά για τις εταιρείες Ε΄ τάξης, το εικοσαπλάσιο του κατωτάτου ορίου της τάξης τους. Τα όρια αυτά αντιστοιχούν σε υποψήφιους που έχουν την ελάχιστη νόμιμη στελέχωση, όπως προβλέπεται από την παρ. 7 του άρθρου 39. Η αυξημένη δυναμικότητα των υποψηφίων, ήτοι η ύπαρξη περισσότερων στελεχών, αυξάνει αναλόγως την ικανότητα και αναλόγως τα όρια. Στις γενικές κατηγορίες μελετών τα όρια θα καθορισθούν με το προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί κατά την παρ. 8 του άρθρου 39.

Με την παρ. 6 ορίζεται ότι τα πιστοποιητικά για το ανεκτέλεστο τμήμα των συμβάσεων των μελετητών θα εκδίδονται από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων (ΑΕΜΕ) και ρυθμίζονται διάφορες διαδικαστικές λεπτομέρειες.

Με την παρ. 7 ορίζεται ότι ο χρόνος έναρξης έκδοσης των σχετικών πιστοποιητικών, άρα και της εφαρμογής των διατάξεων αυτών θα καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από πρόταση της ΑΕΜΕ.

Επί του άρθρου 16: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου 18, ώστε να αποδίδει ακριβέστερα το περιεχόμενό του.

Με την παρ. 2 καταργούνται τα εδάφια 3 και 4 της παρ. 1 του άρθρου, επειδή οι ρυθμίσεις τους καθίστανται περιττές, μετά την συμπλήρωση της παρ. 3.

Με την παρ. 3 αντικαθίστανται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 3 του άρθρου 18, προκειμένου α) το αποχωρήσαν στέλεχος της ομάδας μελέτης να μην υπολογίζεται στη σύνθεσή της και β) σε περίπτωση που η αποχώρηση αποδίδεται σε ανώτερη βία να μπορεί να αντικατασταθεί από τον υποψήφιο, με έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαγωνισμού και όχι του Τεχνικού Συμβουλίου της αναθέτουσα αρχής.

Επί του άρθρου 17: Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 19 και καταργείται η παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

Με τη νέα παρ. 2 ορίζεται ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μελετητές εκπονούν μελέτες για λογαριασμό κατασκευαστικών επιχειρήσεων (όταν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου προκύπτει ανάγκη τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης) η αμοιβή του μελετητή αντιστοιχεί στην προεκτιμώμενη αμοιβή της μελέτης η οποία υπολογίζεται κατά τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παρ. 7 του άρθρου 4, μειωμένη κατά την έκπτωση της εργολαβίας. Για την πληρωμή της

μελετητικής αμοιβής ο ανάδοχος του έργου θα προσκομίζει, μαζί με το λογαριασμό του έργου, τιμολόγιο του μελετητή.

Επί του άρθρου 18

Με το άρθρο 18 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, ώστε να υποβάλλεται από τις διαγωνιζόμενες συμπράξεις πίνακας κατανομής της αμοιβής μόνο όταν υφίσταται σύμπραξη στην ίδια κατηγορία μελέτης, ενώ όταν οι μελετητές ή πάροχοι υπηρεσιών συμπράττουν για την κάλυψη διαφορετικών κατηγοριών, η αμοιβή εκάστου αντιστοιχεί στην αμοιβή της κατηγορίας μελέτης που καλύπτει.

Με την παρ. 2 διευκρινίζεται ότι οι ενστάσεις και προσφυγές που ασκούνται από τις συμπράξεις ή κοινοπραξίες στη διάρκεια του διαγωνισμού πρέπει, επί ποινή απαραδέκτου, να υπογράφονται είτε από όλα τα μέλη, το καθένα νομίμως εκπροσωπούμενο, είτε από τον ορισθέντα κοινό τους εκπρόσωπο.

Επί του άρθρου 19: Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται εξ ολοκλήρου το άρθρο 21 του Ν. 3316/2005, με στόχο να αναβαθμισθούν οι επιτροπές που διεξάγουν τους διαγωνισμούς και να καταστεί πιο διαφανής και αποτελεσματική η διαδικασία.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι οι Επιτροπές συγκροτούνται πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν την υποβολή των προσφορών, είναι κατά κανόνα πενταμελείς, τα μέλη τους είναι υποχρεωτικά κάτοχοι τίτλου σπουδών ΑΕΙ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και οι ειδικότητές τους πρέπει να προσιδιάζουν στις κύριες κατηγορίες πτυχίων που καλούνται στο διαγωνισμό. Κατ'εξαιρέση, οι επιτροπές μπορεί να είναι τριμελείς, όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή, ή όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης δεν υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των ΠΔ 59 και 60/2007.

Η παράγραφος 2 ορίζει ότι ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του πρέπει να ανήκουν στην αναθέτουσα αρχή και μόνο αν δεν υπάρχουν κατάλληλα πρόσωπα εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 δηλαδή ορίζεται πρόεδρος και αναπληρωτής εκτός της αναθέτουσας αρχής με τη διαδικασία της κλήρωσης.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι τα υπόλοιπα αναγκαία για τη συγκρότηση πρόσωπα προέρχονται από καταλόγους υπαλλήλων που τηρούνται στα υπουργεία που αναθέτουν μελέτες, ή στις αποκεντρωμένες διοικήσεις του Ν 3852/2010. Στους καταλόγους των υπουργείων γράφονται υπάλληλοι του υπουργείου και από τους καταλόγους αυτούς κληρώνονται τα μέλη των επιτροπών του οικείου υπουργείου. Στους καταλόγους των αποκεντρωμένων διοικήσεων εγγράφονται υπάλληλοι που δεν ανήκουν σε υπουργεία αλλά σε άλλους φορείς του δημόσιου τομέα (ΟΤΑ, αποκεντρωμένες διοικήσεις, νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού τομέα). Για την εγγραφή των υπαλλήλων στους καταλόγους απαιτείται οκταετής τουλάχιστον εμπειρία στην ανάθεση και εκτέλεση μελετών και έργων. Η εγγραφή είναι υποχρεωτική, μπορεί όμως να δικαιολογηθεί εξαίρεση για σοβαρούς λόγους. Η κλήρωση γίνεται μεταξύ των υπαλλήλων που υπηρετούν στο νομό της έδρας της αναθέτουσας αρχής. Για τις λεπτομέρειες των διαδικασιών της εγγραφής στους καταλόγους και της κλήρωσης θα εκδοθούν υπουργικές αποφάσεις εντός τεσσάρων μηνών από την ισχύ του νόμου.

Η παρ. 4 ορίζει ότι για την υπόδειξη των μελών των επιτροπών υποβάλλεται εγκαίρως αίτημα της αναθέτουσας αρχής προς το Υπουργείο ή την αποκεντρωμένη διοίκηση αντίστοιχα και η κλήρωση των μελών είναι δημόσια.

Η παρ. 5 ορίζει ότι στις επιτροπές διαγωνισμού μετέχει και ένας εκπρόσωπος του οικείου επιμελητηρίου (αναλόγως με την κύρια μελέτη της σύμβασης). Οι εκπρόσωποι υποδεικνύονται με καταλόγους των επιμελητηρίων, προς τις αρχές που διεξάγουν τις κληρώσεις και υπάγονται και αυτοί σε διαδικασία κλήρωσης.

Η παρ. 6 ορίζει ότι καθορίζεται, με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατ'αποκοπήν αμοιβή για τα μέλη των επιτροπών. Με την απόφαση ορίζεται επίσης και ο τρόπος μείωσης της αμοιβής, αν οι επιτροπές παραβιάζουν τις προθεσμίες εκτέλεσης των εργασιών (σύνταξη πρακτικών, γνωμοδοτήσεις για την απόφαση επί ενστάσεων) που τίθενται στις σχετικές διατάξεις.

Επί του άρθρου 20

Με το άρθρο 20 προστίθεται στο νόμο 3316/2005 άρθρο 22Α, με το οποίο εισάγεται στη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων το «σύμφωνο ακεραιότητας» της Διεθνούς Διαφάνειας. Το σύμφωνο προσαρτάται στη σύμβαση εκτέλεσης της μελέτης ή της παροχής των υπηρεσιών, η οποία υπογράφεται κατά το άρθρο 23 και υπογράφεται μαζί της. Με το σύμφωνο ο ανάδοχος διαβεβαιώνει την αναθέτουσα αρχή ότι δεν μετέλθε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης παράνομα μέσα, όπως δωροδοκίες, υποσχέσεις κ.λ.π. προς τους υπαλλήλους και τα όργανα της αναθέτουσα αρχής, ούτε θα μετέλθει τέτοια μέσα κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Υπόσχεται επίσης ότι θα διευκολύνει με κάθε τρόπο, αν του ζητηθεί, τις διαδικασίες διερεύνησης και ελέγχου, από οποιεσδήποτε ελεγκτικές αρχές. Σε περίπτωση που δεν τηρήσει το σύμφωνο επιβάλλονται στον ανάδοχο αυστηρές κυρώσεις (έκπτωση από εκτελούμενες συμβάσεις, διαγραφή του από το Μητρώο, κ.λ.π.).

Επί του άρθρου 21: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 3316/2005, με σκοπό την απλοποίηση και συντόμευση των σχετικών διαδικασιών.

Με την παρ. 1 τροποποιούνται οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου. Με την νέα παράγραφο 2 ορίζεται ότι η υπογραφή της σύμβασης έχει καταστατικό χαρακτήρα.

Με την νέα παράγραφο 3 ορίζεται ότι ο ανάδοχος καλείται για την υπογραφή της σύμβασης πριν από τρεις τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες, αν έχει ήδη προσκομίσει προς έλεγχο την εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 και εντός πριν από δέκα τουλάχιστον ημέρες σε αντίθετη περίπτωση (όταν η σύμβαση υπόκειται σε προσυμβατικό έλεγχο). Οι προθεσμίες αυτές μπορούν να παραταθούν για σοβαρό λόγο. Η μη προσέλευση του αναδόχου, εντός της προθεσμίας που του τάσσει η αναθέτουσα αρχή, έχει ως συνέπεια τον αποκλεισμό του και την κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής. Ανάδοχος στην περίπτωση αυτή ανακηρύσσεται ο επόμενος κατά τη σειρά κατάταξης υποψήφιος και ακολουθείται η ίδια διαδικασία, ήτοι έκδοση απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής, πρόσκληση για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά την παρ. 1 του άρθρου 15, πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης.

Με τη νέα παρ. 4 τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 23 και δεν απαιτείται πλέον η ύπαρξη αντικλήτου, δεδομένου ότι υπάρχουν πλέον πρόσφοροι και απλούστεροι τρόποι για την επικοινωνία του εργοδότη με τον ανάδοχο (όπως η τηλεομοιοτυπία, που έχει καθιερωθεί ως γενικός τρόπος επικοινωνίας της διοίκησης με τους πολίτες, με το Ν. 2672/1998).

Με τη νέα παράγραφο 5 ορίζεται η δυνατότητα αντικατάστασης του εκπροσώπου του αναδόχου και του αναπληρωτή του, με απλή δήλωσή του προς την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Επί του άρθρου 22: Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρου 24 του Ν. 3316/2005.

Η παρ. 1 διευκρινίζει ότι στο ποσό της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης, στην οποία υπολογίζεται η εγγύηση καλής εκτέλεσης δεν περιλαμβάνεται ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας. Περαιτέρω προσθέτει στην νέα παρ. 2 διάταξη με την οποία επιβάλλεται ο έλεγχος της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών που κατατίθενται στους διαγωνισμούς.

Η παρ. 2 διευκρινίζει την παρ. 4 του άρθρου 24.

Επί του άρθρου 23: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται τα άρθρα 25 και 26 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 προστίθενται εδάφια στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 25, προκειμένου να καταστεί υποχρεωτικός ο ποιοτικός έλεγχος της μελέτης από πάροχο υπηρεσιών αυξημένης εμπειρίας και τεχνικής ικανότητας. Ο έλεγχος εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης, καθώς και στην παραλαβή της. Σκοπός της διάταξης είναι η αναβάθμιση της ποιότητας των μελετών και η αποφυγή αστοχιών κατά την εκτέλεση των έργων.

Στον έλεγχο υπάγονται οι συμβάσεις μελετών τεχνικών έργων, όταν για την εκπόνησή τους απαιτούνται πτυχία τουλάχιστον Γ΄ τάξης. Ο έλεγχος συντελείται από πάροχο ή εταιρεία παροχής υπηρεσιών, που προσλαμβάνεται με σύμβαση υπηρεσιών του νόμου αυτού και η σχετική έκθεση ελέγχου υπογράφεται από στέλεχος με πτυχίο Γ΄ τάξης, ή αλλοδαπό φυσικό πρόσωπο τουλάχιστον ίσης (δωδεκαετούς) εμπειρίας.

Με την παρ. 2 αντικαθίσταται η παρ. 8 του άρθρου 25, προκειμένου να διατυπωθεί πληρέστερα.

Με την παρ. 3 τροποποιείται η περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 26, προκειμένου να καταστεί η υποκατάσταση του αναδόχου της μελέτης συμβατή με το ευρωπαϊκό δίκαιο. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι αν ο ανάδοχος φυσικό πρόσωπο ή μοναδικός μελετητής εταιρείας μελετών δεν μπορεί να συνεχίσει την εκπόνηση της μελέτης για λόγους αντικειμενικούς, μπορεί να υποκατασταθεί όχι από οποιονδήποτε (όπως ορίζεται με την ισχύουσα διάταξη) αλλά από τον επόμενο κατά σειρά κατάταξης του διαγωνισμού υποψήφιο. Περαιτέρω ορίζονται οι ευθύνες του νέου αναδόχου στην περίπτωση αυτή.

Επί του άρθρου 24: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 και προστίθεται παρ. 5 στο άρθρο 27 του Ν. 3316/2005. Επίσης τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 28.

Η παρ. 1 τροποποιεί την παρ. 2 διευκρινίζοντας τις ρυθμίσεις για το χρονοδιάγραμμα της σύμβασης. Η νέα ρύθμιση λαμβάνει υπόψη της την υποβολή χρονοδιαγράμματος από τον ανάδοχο, με την τεχνική του προσφορά.

Η παρ. 2 τροποποιεί το εδάφιο της παρ. 3 που ορίζει τη διάρκεια της οριακής προθεσμίας. Η οριακή προθεσμία ορίζεται πλέον στο ήμισυ του αρχικού χρόνου της σύμβασης και όχι μικρότερη των τριών μηνών.

Η παρ. 3 αναπληρώνει την παράλειψη του Ν. 3316/2005 να περιλάβει διάταξη για τις προθεσμίες που εφαρμόζονται στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.

Η παρ. 4 τροποποιεί το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 28 ορίζοντας ότι αν η σύμβαση καθυστερεί πέραν του 30% (αντί του 1/3, όπως ισχύει σήμερα) του καθαρού χρόνου της σύμβασης, κινείται η διαδικασία της έκπτωσης.

Επί του άρθρου 25: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται και διευκρινίζονται διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, προκειμένου να διευκρινισθεί ότι υφίσταται ανάγκη συμπληρωματικής σύμβασης μόνο όταν οι νέες μελέτες ή υπηρεσίες δεν περιλαμβάνονται στο «βασικό σχέδιο» της σύμβασης, όπως ορίζεται στην παρ. 26 του άρθρου 1.

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 29 για τον κανονισμό νέων τιμών μονάδος, επί τη βάση της τεκμαρτής έκπτωσης του αναδόχου στην κατηγορία και της τεκμαρτής έκπτωσης στο σύνολο της σύμβασης, αν οι μελέτες ή υπηρεσίες δεν υπάγονται σε κατηγορία για την οποία προσφέρθηκε τιμή.

Επί του άρθρου 26: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 3316/2005, προκειμένου να προσαρμοσθούν στις ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 4, που προβλέπει την επιμέτρηση των ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών.

Η παρ. 1 τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 30 και ορίζει ότι οι τμηματικές πληρωμές γίνονται εν μέρει όπως με τις κείμενες διατάξεις και εν μέρει κατόπιν επιμετρήσεων του αναδόχου, οι οποίες εγκρίνονται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Η διαδικασία έγκρισης της επιμέτρησης περιγράφεται στην παρ. 2, που αντικαθιστά την παρ. 4 του άρθρου 30.

Με την παρ. 3 τροποποιείται η παρ. 7 του άρθρου 30, ώστε να επιτρέπεται η εκχώρηση των απαιτήσεων του αναδόχου που προέρχονται από εγκεκριμένους λογαριασμούς, σε πιστωτικά ιδρύματα.

Επί του άρθρου 27: Με το άρθρο αυτό προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 31 του Ν. 3316/2005, προκειμένου να καθιερωθεί η συμμετοχή του μελετητή πολύπλοκων και τεχνικά δυσχερών έργων στην εποπτεία εφαρμογής της μελέτης του, κατά την κατασκευή του έργου. Διευκρινίζονται επίσης η έννοια της συμμετοχής του μελετητή και θέματα σχετικά με την αμοιβή του. Η συμμετοχή του αρχιτέκτονα μελετητή στην επίβλεψη του έργου είναι υποχρεωτική όταν η μελέτη αποτελεί συνέχεια αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, ή όταν καλούνται πτυχία των κατηγοριών 6 και 7 της παρ. 2 του άρθρου 2.

Επί του άρθρου 28: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται ελαφρώς οι διατάξεις των παρ. 6 και 10 του άρθρου 33 του Ν. 3316/2005, προκειμένου να προσαρμοσθούν στην ίδρυση και στις αρμοδιότητες της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων.

Επί του άρθρου 29: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 3316/2005.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 38, προκειμένου να διευκρινισθεί η περίοδος απασχόλησης των εμπειρογνομόνων και να ρυθμισθούν θέματα της αμοιβής τους. Ο χρόνος απασχόλησης μπορεί να ορίζεται μέχρι δύο μήνες και η αμοιβή τους δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της αμοιβής που καθορίζεται με τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παρ. 7 του άρθρου 4, για επιστήμονες με υπερεικοσαετή εμπειρία.

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 38 προκειμένου να επιβάλλει τη δημοσιότητα των αποφάσεων με τις οποίες ανατίθενται καθήκοντα εμπειρογνομόνων.

Επί του άρθρου 30: Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται το άρθρο 39 του ν. 3316/2005, που αφορά την τήρηση του Μητρώου Μελετητών και Εταιρειών Μελετών, προκειμένου να προσαρμοσθεί, κατά κύριο λόγο, στις τροποποιήσεις του άρθρου 2 του νόμου που αφορούν τις κατηγορίες μελετών.

Η παράγραφος 1 μετονομάζει το Μητρώο Μελετητών σε Μητρώο Μελετητών και Παρόχων υπηρεσιών, δεδομένου ότι με την παρ. 3 του άρθρου 2 καθιερώνονται, για πρώτη φορά, δύο κατηγορίες Παρόχων υπηρεσιών. Επίσης ορίζει ότι το δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο υφίσταται μετά πάροδο τετραετίας από την κτήση του διπλώματος ή του πτυχίου και όχι της άδειας άσκησης επαγγέλματος.

Η παρ. 2 τροποποιεί την παρ. 2 του ίδιου άρθρου και ορίζει αφενός ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν σε διαγωνισμό για την ανάθεση σύμβασης, διατηρούν μέχρι πέρατος της διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης το ατομικό τους πτυχίο, παρά τη δέσμευσή του πτυχίου αυτού σε εταιρεία. Η ρύθμιση σκοπό έχει να διευκολύνει την κινητικότητα των μελετητών, χωρίς το φόβο απώλειας του δικαιώματος συμμετοχής σε διαγωνισμούς που έχουν ήδη λάβει μέρος με το ατομικό τους πτυχίο.

Με την ίδια παράγραφο θεσπίζεται εκ νέου το κώλυμα του Ν 716/1977, όσον αφορά τα μέλη του Διδακτικού και Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, τα οποία κωλύονται εφεξής να κατέχουν πτυχίο μελετητή.

Η παρ. 3 τροποποιείται προκειμένου να περιλάβει στις ρυθμίσεις της τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών.

Με την παρ. 4 ορίζεται ότι η εγγραφή των μελετητών μπορεί να γίνεται αρχικά μέχρι και σε τέσσερις κατηγορίες μελετών, βάσει των γνώσεων που προκύπτουν από τον τίτλο σπουδών τους, ενώ στη συνέχεια η ανέλιξή τους στις τάξεις του Μητρώου θα γίνεται με βάση την εμπειρία που αποδεικνύουν κατά την τελευταία κρίσιμη δεκαετία πριν την υποβολή της αίτησης για προαγωγή και χωρίς περαιτέρω περιορισμούς. Κατά τα λοιπά οι διατάξεις που αφορούν το δυναμικό των μελετητών και τα πτυχία παραμένουν σχεδόν ίδιες.

Ορίζεται επίσης, στην παρ. 5, ότι στις γενικές κατηγορίες μελετών εγγράφονται είτε μεμονωμένες εταιρείες, είτε όμιλοι εταιρειών, με μορφή μονίμων κοινοπραξιών του άρθρου 2 παρ. 2 του ΠΔ 186/1992. Τα μέλη των ομίλων μπορούν πάντως να χρησιμοποιούν το πτυχίο τους και αυτοτελώς, ή σε σύμπραξη με άλλους μελετητές ή εταιρείες μελετών, όταν στο σχετικό διαγωνισμό δεν λαμβάνει μέρος ο όμιλος στον οποίο μετέχουν.

Στην παρ. 6 ορίζεται ότι οι εταιρείες ή όμιλοι που ανήκουν στις γενικές κατηγορίες μελετών κατατάσσονται σε δύο τάξεις, πρώτη και δεύτερη. Τα όρια των τάξεων, η στελέχωσή τους και οι προϋπολογισμοί μελετών στους οποίους μπορούν να λάβουν μέρος οι έχοντες πτυχίο γενικής κατηγορίας, θα ορισθούν με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 8 του άρθρου.

Στην παράγραφο 8 ορίζεται ότι αρμόδιος φορέας για την τήρηση των μητρώων είναι η Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων.

Επί του άρθρου 31: Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 41 του ν. 3316/2005, προκειμένου να αρθούν αβλεψίες, όπως της παρ. 12 του άρθρου, που παραπέμπει στο άρθρο 42 του νόμου, το οποίο όμως δεν αφορά την δικαστική

επίλυση των διαφορών. Επίσης, ορίζεται ότι η δικαστική επίλυση των διαφορών από τις συμβάσεις του Ν. 3316/2005 ρυθμίζεται από το νομοθετικό πλαίσιο των δημοσίων έργων και συγκεκριμένα το άρθρο 77 του Ν 3669/2008.

Επί του άρθρου 32: Με το άρθρο αυτό αφενός καταργείται η παρ. 10 του άρθρου 42 του Ν. 3316/2005 και αφετέρου προστίθεται άρθρο 42Α στον ίδιο νόμο, που περιέχει, σχεδόν αυτούσιες, τις διατάξεις του άρθρου 11, το οποίο πλέον ρυθμίζει τα θέματα των ενστάσεων που υποβάλλονται στους διαγωνισμούς. Με τη νέα ρύθμιση ορίζεται ότι την πρόταση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος με το οποίο εγκρίνονται οι τεχνικές προδιαγραφές μελετών υποβάλλει είτε ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αυτοτελώς, είτε από κοινού με άλλο αρμόδιο καθ' ύλην Υπουργό, κατόπιν γνωμοδότησης του ΤΕΕ ή άλλου αρμόδιου επιμελητηρίου και του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών.

Επίσης, με την παρ. 3 του άρθρου αναριθμείται η παρ. 10 του άρθρου 45 του Ν. 3316/2005, σε παρ. 9.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Επί του άρθρου 33: Με το άρθρο αυτό χορηγείται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την έγκριση ειδικού «Κανονισμού Ανάθεσης και Εκτέλεσης Έργων», ο οποίος θα καταλαμβάνει στο ρυθμιστικό πεδίο του την ανάθεση και εκτέλεση των έργων όλων των εξαιρούμενων φορέων. Έτσι πρόκειται να εφαρμοστεί ένα ενιαίο και για τους εν λόγω φορείς ρυθμιστικό πλαίσιο, χωρίς βεβαίως να αποκλείεται η ύπαρξη σε αυτό ρητών ειδικών διατάξεων, αναλόγως των ιδιαιτεροτήτων καθ' ενός από αυτούς.

Με την παράγραφο 2 επαναπροσδιορίζεται η έννοια του «έργου» και διευκρινίζεται ότι ως αυτοτελές «έργο» νοείται τόσο το σύνολο των «πρόδρομων εργασιών», όσο και η αποκατάσταση λειτουργίας του, αρκεί η εκτέλεσή του να ανατέθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Δ.Ε.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι απαγορεύεται στους υπαλλήλους των φορέων που υπάγονται στον Κ.Δ.Ε να δέχονται δώρα κάθε είδους και μορφής από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις και στις επιχειρήσεις να κάνουν τέτοια δώρα. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής για μεν τους υπαλλήλους είναι να αντιμετωπίζουν πειθαρχική δίωξη με ενδεχόμενο επιβολής ως ποινής την απόλυση, για δε τις επιχειρήσεις να κηρυχθούν έκπτωτοι όλων των εν ενεργεία συμβάσεων, αλλά και να διαγραφούν από το Μ.Ε.ΕΠ.

Με τις παρ. 4 και 5 εισάγεται στο ν. 3669/2008 το «σύμφωνο ακεραιότητας» της Διεθνούς Διαφάνειας. Το σύμφωνο προσαρτάται στη σύμβαση εκτέλεσης του έργου, η οποία υπογράφεται κατά το άρθρο 30 και υπογράφεται μαζί της. Με το σύμφωνο ο ανάδοχος διαβεβαιώνει την αναθέτουσα αρχή ότι δεν μετέλθε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης παράνομα μέσα, όπως δωροδοκίες, υποσχέσεις κ.λ.π. προς τους υπαλλήλους και τα όργανα της αναθέτουσα αρχής, ούτε θα μετέλθει τέτοια μέσα κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Υπόσχεται επίσης ότι θα διευκολύνει με κάθε τρόπο, αν του ζητηθεί, τις διαδικασίες διερεύνησης και ελέγχου, από οποιοσδήποτε ελεγκτικές αρχές. Σε περίπτωση που δεν τηρήσει το σύμφωνο επιβάλλονται στον ανάδοχο αυστηρές κυρώσεις (έκπτωση από εκτελούμενες συμβάσεις, διαγραφή του από το Μητρώο, κ.λ.π.).

Επί του άρθρου 34: Με την παράγραφο 1 του άρθρου αναδιατυπώνεται για λόγους ακρίβειας ο τίτλος του Β΄ Κεφαλαίου του Κ.Δ.Ε.

Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται το άρθρο 2 του Κ.Δ.Ε έτσι ώστε με το νέο άρθρο αφενός να θεσμοθετηθεί ως προϋπόθεση δημοπράτησης ενός έργου η «ωριμότητα» αυτού από άποψη μελέτης, χρηματοδότησης, απαλλοτριώσεων, μετακίνησης δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, περιβαλλοντικών όρων, εμποδίων λόγω αρχαιολογικών ευρημάτων, αδειοδοτήσεων χρήσης δανειοθαλάμων και αποθεσιοθαλάμων κ.λπ. και αφετέρου να εισαχθεί, για πρώτη φορά, η έννοια των «πρόδρομων» εργασιών, η εκτέλεση των οποίων χαρακτηρίζεται και πάλι ως αυτοτελές «έργο». Είναι πρόδηλο ότι η εκτέλεση εργολαβιών «προδρόμων» εργασιών, θα συμβάλλει στην «ωριμότητα» των «κύριων» έργων, αυτών δηλαδή που θα ακολουθούν, ενώ θα εξασφαλίζει την ομαλή και ανεμπόδιστη εξέλιξή τους.

Επί του άρθρου 35: Με το άρθρο αυτό προστίθεται, για λόγους αρτιότερης νομοτεχνικής διατύπωσης του Β΄ Κεφαλαίου, το άρθρο 2Α, που επαναλαμβάνει τις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κ.Δ.Ε.

Επί του άρθρου 36: Με το άρθρο αυτό εισάγεται, για πρώτη φορά στην εθνική νομοθεσία, ως τρόπος επιλογής του αναδόχου (και) ο «ανταγωνιστικός διάλογος», διαδικασία που προβλέπεται από την Οδηγία 2004/18/ΕΚ.

Επί του άρθρου 37. Με το άρθρο αυτό προστίθενται άρθρα 3Α και 3Β, πρώτον, για να εισαχθεί και για μικρά έργα (προϋπολογισμού κάτω του κατωφλίου εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου) η δυνατότητα του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής να συνάπτει «συμφωνίες πλαίσιο» και δεύτερον για να αποκατασταθεί η κοινοτική νομιμότητα και να αρθεί η «παράλειψη» του Κ.Δ.Ε να προβλέψει ρητά ως κριτήριο επιλογής αναδόχου και αυτό της «πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς». Επί πλέον με το άρθρο 3Β καθιερώνεται ως «κανόνας» για έργα προϋπολογισμού άνω των 5.000.000 ευρώ, η χρησιμοποίηση ως κριτηρίου επιλογής αναδόχου, αυτού της «πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς». Με τη διάταξη δεν ακυρώνεται η ευχέρεια της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής να επιλέγει η ίδια το προσήκον, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, κριτήριο επιλογής, αφού προβλέπεται η ευχέρεια της εν λόγω αρχής να ζητά σε συγκεκριμένο κάθε φορά έργο της, την εφαρμογή του κριτηρίου της «χαμηλότερης τιμής», αίτημα που τελεί υπό τον (γνωμοδοτικό) έλεγχο του Τεχνικού Συμβουλίου και τον (αποφασιστικό) έλεγχο του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Για τα υπόλοιπα έργα (μικρότερου, δηλαδή, προϋπολογισμού) καθώς και για τα έργα συντηρήσεως, ανεξάρτητα από τον προϋπολογισμό τους, το σχέδιο νόμου προβλέπει ως «κανόνα» την χρησιμοποίηση ως κριτηρίου επιλογής αναδόχου αυτού της «χαμηλότερης» τιμής. Φυσικά διατηρείται και στην περίπτωση αυτή η ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει την εξαίρεση συγκεκριμένου έργου της και να την επιτύχει με την προαναφερθείσα διαδικασία.

Επί του άρθρου 38: Με την παρ. 1 προστίθενται δύο νέα συστήματα υποβολής προσφορών, ήτοι η «προσφορά που περιλαμβάνει συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων» και η «προσφορά κατ' αποκοπή τιμής για το σύνολο του έργου ή για ευρύτερα τμήματα αυτού ή για αυτόνομα κατασκευαστικώς μέρη του έργου, με εγγυημένο προϋπολογισμό». Τα συστήματα αυτά αναλύονται στα άρθρα 39 και 40 του παρόντος που προσθέτουν τα άρθρα 12Α και 12Β στο Ν 3669/2008.

Με την παρ. 2 προστίθεται η λέξη «μόνο» στη διατύπωση της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κ.Δ.Ε, προκειμένου να υπογραμμισθεί εμφαντικά ο περιοριστικός χαρακτήρας της αναφοράς των περιπτώσεων, στις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί το σύστημα «προσφοράς μελέτης και κατασκευής».

Επί του άρθρου 39: Με το άρθρο 39 προστίθενται στον Κ.Δ.Ε δύο νέα άρθρα (12 Α και 12 Β), επιπλέον δε αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο στην παράγραφο 7 του άρθρου 15 και προστίθεται εδάφιο στην παρ. 3 του άρθρου 17.

Με τις παρ. 1 και 2 εισάγονται για πρώτη φορά στο εθνικό δίκαιο δύο πραγματικά ριζοσπαστικά συστήματα υποβολής προσφορών: Το πρώτο, της προσφοράς που περιλαμβάνει συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων και ιδίως έκπτωση στο κόστος, στον χρόνο περαίωσης και (αρνητική) στην εγγύηση του έργου και το δεύτερο, της προσφοράς κατ' αποκοπή τιμής με εγγυημένο τον προϋπολογισμό του έργου. Σημειωτέον ότι για την λειτουργία του πρώτου συστήματος προβλέπεται η έκδοση Αποφάσεως του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Επειδή η εισαγωγή των υπόψη δύο συστημάτων επηρεάζει και άλλα άρθρα του Κ.Δ.Ε γίνονται και σ' αυτά οι ανάλογες παρεμβάσεις.

Με την παράγραφο 3 καθίσταται περισσότερο ευκρινής η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να εισάγει στη διακήρυξη σύμβασης έργου όρους χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής-επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 146 και 147 του νόμου (πρόκειται για ενσωματωμένες διατάξεις της κοινοτικής Οδηγίας 2004/18). Για την εισαγωγή απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ώστε να ελέγχεται αρμοδίως η καταστρατήγηση των διατάξεων με την εισαγωγή όρων που παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας. Δεν απαιτείται απόφαση αν η εισαγωγή τέτοιων όρων επιβάλλεται από ειδικές, κείμενες διατάξεις.

Με την παράγραφο 4 τροποποιείται, προς το σκοπό προσαρμογής της στις σύγχρονες συνθήκες, η παράγραφος 7 του άρθρου 15. Διευκρινίζεται ότι η δημοσίευση περίληψης της διακήρυξης γίνεται σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας (Αθήνας), ότι οι προθεσμίες αρχίζουν από την αποστολή για δημοσίευση και όχι την δημοσίευση, επιβάλλεται η δημοσίευση στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ και καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 7 που επέβαλαν δημοσίευση στον τοπικό τύπο, διότι επικαλύπτεται η υποχρέωση αυτή από τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου 8.

Με την παρ. 5 καταργείται, ως περιττή, η παρ. 9 του άρθρου 15.

Με την παρ. 6 προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παρ. 3 του άρθρου 17 του Ν 3669/2008, προκειμένου να προσαρμόσει το περιεχόμενο της διάταξης στα νέα συστήματα υποβολής προσφορών που εισάγονται με το νέο νόμο.

Επί του άρθρου 40: Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται το άρθρο 18 του Ν 3669/2008 και εισάγεται για πρώτη φορά η έννοια της «διαβούλευσης» της αναθέτουσας αρχής με τους ενδιαφερομένους (και ασφαλώς κατά νόμο δυναμένους) να συμμετάσχουν σε διαδικασία ανάληψης μιας σύμβασης. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη διαδικασία είναι διάφορος αυτής του «ανταγωνιστικού διαλόγου», εκτός άλλων (και) διότι στην πρώτη περίπτωση δεν συνιστά για ένα διαγωνιζόμενο κώλυμα συμμετοχής του στην περαιτέρω διαδικασία, η παράλειψή του είτε να συμμετάσχει στη διαβούλευση είτε να υποβάλει τεύχος παρατηρήσεων, σε αντίθεση

με τη δεύτερη διαδικασία (αυτήν του «ανταγωνιστικού διαλόγου») όπου δικαίωμα συμμετοχής στην περαιτέρω διαδικασία έχει μόνο όποιος έλαβε μέρος στο διάλογο.

Επί του άρθρου 41: Με την παρ. 1 προστίθεται εδάφιο στην παρ. 7 του άρθρου 20, προκειμένου να απλοποιηθεί η διαδικασία απόδειξης περί μη συνδρομής ασυμβιβάστων ιδιοτήτων στο πρόσωπο του υποψηφίου, ή τα μέλη υποψήφιας κοινοπραξίας.

Με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται το άρθρο 21 του Ν 3669/2008, προκειμένου να προσαρμοστεί στα σύγχρονα δεδομένα (δεν υφίστανται πλέον έργα «νομαρχιακού επιπέδου», καταργήθηκαν οι Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων με το Ν 3852/2010 και αντικαταστάθηκαν με τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων κ.ο.κ.). Προς το σκοπό αυτό τροποποιούνται οι αναγκαίες διατάξεις και καταργούνται ως άνευ αντικειμένου οι υπόλοιπες.

Επί του άρθρου 42: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 22, προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές στην εισαγωγή νέων συστημάτων προσφορών με το νέο νόμο. Καταργείται επίσης, για τα έργα με προϋπολογισμό κάτω του ορίου εφαρμογής των κοινοτικών Οδηγιών, η υποχρέωση αυτοπρόσωπης εμφάνισης και κατάθεσης της προσφοράς στην Επιτροπή Διαγωνισμού, δεδομένου ότι η απαγόρευση ταχυδρομικής αποστολής παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης, διότι ευνοεί τις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην έδρα της αναθέτουσας αρχής και προκαλεί δυσχέρειες στις υπόλοιπες και ιδίως αυτές που έχουν την έδρα τους σε μακρινές αποστάσεις.

Επί του άρθρου 43: Με το άρθρο αυτό προστίθεται στον Κ.Δ.Ε το άρθρο 23Α' με το οποίο καθιερώνεται η διαδικασία του «ανταγωνιστικού διαλόγου», που προβλέπεται από την Οδηγία 2004/18/ΕΚ.

Επί του άρθρου 44: Με το άρθρο 43 τροποποιείται το άρθρο 24 του Ν 3669/2008 και θεσπίζεται η υποχρεωτική εξακρίβωση της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών που κατατίθενται στις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των έργων.

Επί του άρθρου 45: Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται το άρθρο 26 του Ν 3669/2008 προκειμένου να προσαρμοσθεί η διαδικασία ανάδειξης του αναδόχου στην εισαγωγή των νέων συστημάτων υποβολής των προσφορών.

Επί του άρθρου 46: Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται το άρθρο 28 του Ν 3669/2008, που ρυθμίζει την εξαιρετική διαδικασία απευθείας ανάθεσης, ή ανάθεσης με διαπραγμάτευση. Οι αλλαγές που επέρχονται με την αντικατάσταση αποσκοπούν να καταστήσουν τις σχετικές ρυθμίσεις σύμφωνες με το κοινοτικό δίκαιο και πιο λειτουργικές.

Επί του άρθρου 47: Με το άρθρο 47 αντικαθίστανται οι διατάξεις για τον πρόχειρο διαγωνισμό και την προφορική δημοπρασία και εισάγεται μια απλή, διαφανής και ανοιχτή διαδικασία για την ανάθεση συμβάσεων μικρού αντικειμένου (μέχρι 100.000 ΕΥΡΩ, χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ).

Επί του άρθρου 48: Με την παρ. 1 καταργείται η παρ. 9 του άρθρου 30 του ν. 3669/2008, που προβλέπει το διορισμό αντικλήτου, δεδομένου ότι πλέον, με το άρθρο 14 του Ν 2472/1998 καθιερώθηκε ως εναλλακτικός τρόπος επικοινωνίας η αποστολή τηλεομοιοτυπίας, η οποία κατέστησε ουσιαστικά μη αναγκαίο τον ορισμό αντικλήτου.

Με τις παραγράφους 2-7 του ίδιου άρθρου, επέρχονται περιορισμένης έκτασης τροποποιήσεις στο άρθρο 35 του ν. 3669/2008.

Με σκοπό τον περιορισμό των μεγάλων εκπτώσεων σε περιπτώσεις που η έκπτωση του αναδόχου ξεπερνά ένα ορισμένο όριο (γενικώς το 12%) πέρα από την «πρόσθετη» εγγύηση που προβλέπει ο Κ.Δ.Ε, με την παράγραφο 1 του άρθρου τροποποιείται έτσι η παράγραφος 2 του άρθρου 35, ώστε επί πλέον οι υπόψη συμβάσεις να τίθενται υπό την επιτήρηση της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων, ενώ η πραγματική ή πλασματική παραλαβή του αντιστοίχου έργου να προϋποθέτει την προηγούμενη διενέργεια επ' αυτού ενός τουλάχιστον ελέγχου.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου αναδιατυπώνεται η παράγραφος 3 του άρθρου 35 του Κ.Δ.Ε, ώστε να καταστεί σαφέστερο το νόημά της.

Πέραν των μέχρι σήμερα εγγυήσεων που προβλέπεται να προσκομίζουν οι ανάδοχοι, αν το σύστημα επί τη βάσει του οποίου αυτοί επελέγησαν είναι αυτό της προσφοράς πολλαπλών κριτηρίων, με την παράγραφο 4 του άρθρου, τροποποιείται η διάταξη του άρθρου 35 παρ. 4 και απαιτείται πλέον και η προσκόμιση «ειδικών» εγγυήσεων που επιστρέφονται μόνο μετά την βεβαιωμένη περαίωση του έργου.

Με τις υπόλοιπες παραγράφους του άρθρου ρυθμίζονται ζητήματα επιστροφής ή μείωσης των εγγυήσεων σε περιπτώσεις μη έναρξης των εργασιών από λόγους που δεν αφορούν στον ανάδοχο ή επειδή το έργο έχει φθάσει σ' ένα ικανοποιητικό βαθμό προόδου.

Επί του άρθρου 49: Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 36 του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η ορίζεται, ότι σε αντίθεση με την μέχρι σήμερα ρύθμιση, κατά την οποία η παραλαβή των «αφανών» εργασιών, αυτών δηλαδή που δεν είναι επιμετρήσιμες στην τελική μορφή του έργου, γινόταν μόνον από τον επιβλέποντα μηχανικό, εφεξής η παραλαβή των αφανών εργασιών θα γίνεται από ειδικά συνιστώμενη επιτροπή για λόγους μεγαλύτερης διαφάνειας.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται σε ορισμένες περιπτώσεις η συμμετοχή του μελετητή στην ομάδα επίβλεψης του έργου, έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται οι περιπτώσεις μη αναγκαίων μεταβολών του τεχνικού αντικειμένου του έργου. Η διάταξη αυτή συμπληρώνει τη ρύθμιση της διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 3316/2005, που προστίθεται με το παρόν νομοσχέδιο, περί ανάθεσης καθηκόντων επίβλεψης του έργου, στο μελετητή, μαζί με τη διαδικασία ανάθεσης της μελέτης (σύνθετη σύμβαση κατά τον ορισμό της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005).

Με την παράγραφο 3 του άρθρου καθιερώνεται η υποχρέωση της διευθύνουσας υπηρεσίας να περιλαμβάνει, στις τριμηνιαίες εκθέσεις της για την πρόοδο του έργου προς την Προϊσταμένη Αρχή, αναφορά σχετικά αφενός με τον εντοπισμό σφαλμάτων της προμέτρησης και αφετέρου με «απρόβλεπτες περιστάσεις» που είτε εμφανίστηκαν ήδη, είτε βρίσκονται σε εξέλιξη και οι οποίες ενδεχομένως συνεπάγονται την ανάγκη εκτέλεσης «συμπληρωματικών» εργασιών. Η υποχρέωση καθιερώνεται προκειμένου να μην αιφνιδιάζεται η Προϊσταμένη Αρχή από ανατροπή, για τους λόγους αυτούς, της εν γένει «οικονομίας» του έργου και για να μπορεί εγκαίρως να παρεμβαίνει προς αντιμετώπιση της κατάστασης. Η ίδια υποχρέωση και

για τους ίδιους λόγους, θεσμοθετείται με την παράγραφο 5 και για τον ανάδοχο του έργου.

Επί του άρθρου 50: Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις στα άρθρο 37 (παρ. 7 και 14), 44 (παρ. 1) και 45 (παρ. 4) του Ν 3669/2008.

Με την παρ. 1 προστίθεται εδάφιο στην παρ. 7 του άρθρου 37, με το οποίο καθίσταται σαφές ότι αν ο ανάδοχος παραβεί τις από τη διάταξη του άρθρου 37 παρ. 7 του Κ.Δ.Ε καθοριζόμενες υποχρεώσεις του και ως εκ της στάσεώς του αυτής προκύψει σε οιονδήποτε τρίτον ζημία, αυτός ο ίδιος ευθύνεται για την αποκατάστασή της.

Με την παρ. 2 προστίθεται εδάφιο στην παρ. 14 του ίδιου άρθρου, με το οποίο επιβάλλεται στον ανάδοχο η υποχρέωση να συντάσσει ανά τρίμηνο και να υποβάλλει στην προϊσταμένη αρχή συνοπτικές εκθέσεις για την πρόοδο του έργου. Οι εκθέσεις αυτές έχουν καθαρά ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν αποτελούν αιτήματα, ούτε και μπορούν να ερμηνευθούν ως παραιτήσεις από δικαιώματά του, ενώ οι απαντήσεις επ'αυτών δεν μπορούν να θεωρηθούν βλαπτικές πράξεις και αφορμή για την εκδήλωση διαφωνίας.

Με την παρ. 3 αναδιατυπώνεται η παρ. 1 του άρθρου 44, προκειμένου αφενός να προσαρμοσθεί στην κατάργηση του αντικλήτου του αναδόχου, αφετέρου δε να προσαρμόσει τις διατάξεις της νομοθεσίας δημοσίων έργων στις γενικές διατάξεις για την επικοινωνία διοίκησης πολιτών μέσω τηλεομοιοτυπίας, που έχουν θεσπισθεί με το άρθρο 14 του ν. 2672/1998.

Τέλος, με την παρ. 4, αναδιατυπώνεται η παρ. 4 του άρθρου 45 του Κ.Δ.Ε, ώστε να οριοθετηθεί το περιεχόμενο της ασφαλίσεως που υποχρεούνται να κάνουν τα υπαγόμενα σε ασφαλιστική υποχρέωση πρόσωπα («κατά παντός κινδύνου, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων ζημιών από ανωτέρα βία»). Επιπλέον καθίσταται η εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος ειδική και ορισμένη, σύμφωνα με τη απαίτηση του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος.

Επί του άρθρου 51: Με το άρθρο 51 τροποποιούνται η παρ. 1 του άρθρου 46 και η παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1 προσαρμόζονται στα νέα συστήματα υποβολής προσφορών οι διατάξεις του άρθρου 46 περί χρονοδιαγράμματος.

Με την παρ. 2 η υποχρέωση του αναδόχου και του επιβλέποντα για παράδοση του αντιγράφου του ημερήσιου φύλλου του ημερολογίου του έργου στη διευθύνουσα υπηρεσία, τίθεται υπό συγκεκριμένη προθεσμία, έτσι ώστε να ελέγχεται από τη δεύτερη η ορθή και έγκαιρη συμπλήρωση και υπογραφή του.

Επί του άρθρου 52: Με το άρθρο 52 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 48 του ν. 3669/2008, που αφορά τις προθεσμίες εκτέλεσης του έργου.

Με την παρ. 1 ορίζεται ότι οι τιθέμενες από τα συμβατικά τεύχη ενδεικτικές προθεσμίες πρέπει να είναι «κατάλληλες», δηλαδή προσιδιάζουσες απολύτως στο μέγεθος και στις συνθήκες εκτέλεσης του έργου.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προσαρμόζονται στις ανάγκες του συστήματος προσφορών του άρθρου 12 Α (με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων) οι ρυθμίσεις της παρ. 6 του άρθρου 48.

Με την παρ. 3 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 48 του Κ.Δ.Ε και ορίζεται ότι η «οριακή» προθεσμία ισούται πλέον με το 1/2 της συνολικής (μέχρι τώρα το κλάσμα ήταν 1/3). Η μεταβολή αυτή υπαγορεύεται από την

ανάγκη να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο οι ανάδοχοι να ζητούν διάλυση των συμβάσεών τους και να εγκαταλείπουν τα έργα τους, πολλές φορές σε κρίσιμο σημείο, όταν οι σημειούμενες καθυστερήσεις στην περαίωσή τους που δεν οφείλονται βεβαίως στη δική τους υπαιτιότητα, υπερέβαιναν την «οριακή», λεγόμενη, προθεσμία.

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης παράτασης προθεσμίας και μετά την λήξη της αμέσως προηγούμενης, το αργότερο όμως μέσα σε ένα τρίμηνο και θεσμοθετείται σχετικό πειθαρχικό παράπτωμα των υπαλλήλων, εάν δεν ασκήσουν εμπροθέσμως την αρμοδιότητά τους αυτή.

Επί του άρθρου 53: Με το άρθρο 53 τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 49 και 50 του ν. 3669/2008.

Με την παράγραφο 1 ρυθμίζονται θέματα υπολογισμού ποινικών ρητρών, όταν σε εργολαβίες που ανατέθηκαν με το σύστημα «προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων», σημειώνονται υπερβάσεις σε τμηματικές προθεσμίες.

Με την παράγραφο 2 γίνονται ρυθμίσεις σχετικά με τις ποινικές ρήτρες σε μία σύμβαση, όταν η αποπεράτωση του αντίστοιχου έργου έχει ιδιαίτερη σημασία για τον κύριο αυτού.

Με την παράγραφο 3 διευκρινίζεται ότι στο ποσό επί του οποίου υπολογίζεται η «πρόσθετη καταβολή» (πριμ) δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.

Επί του άρθρου 54: Με το άρθρο 54 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 για τις επιμετρήσεις των εργασιών.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 1 και προβλέπεται, για πρώτη φορά, η σύσταση ειδικής επιτροπής στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικώς και ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας, για την παραλαβή του φυσικού εδάφους του έργου, που αποτελεί την «βάση» για τον υπολογισμό των γενομένων στην συνέχεια εκσκαφών, επιχωμάτων κ.λπ. Σκοπός της διάταξης είναι η διασφάλιση της διαφάνειας στις σχέσεις αναδόχου και εργοδότη.

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 2 του νόμου και προβλέπεται υποχρέωση του αναδόχου για την υποβολή τμηματικών κατά μήνα επιμετρήσεων, επιπλέον δε υποχρέωση της διευθύνουσας υπηρεσίας για τον έλεγχο και την έγκρισή τους εντόστριμηνου, σύμφωνα και με την διαμορφωθείσα νομολογία. Εξ άλλου θεσπίζεται η δυνατότητα επιστροφής προς επανασύνταξη των επιμετρήσεων, αν έχουν ελλείψεις, που καθιστούν αδύνατο τον έλεγχο ή τη διόρθωσή τους. Η πάροδος της προθεσμίας επιφέρει πλασματική έγκριση των επιμετρήσεων, με συνέπεια στη συνέχεια να είναι δυνατή η υποβολή λογαριασμού πληρωμής, όμως προβλέπεται επίσης ότι αν διαπιστώσει η Επιτροπή προσωρινής παραλαβής την αναντιστοιχία των πλασματικών επιμετρήσεων με τις πραγματικά εκτελεσθείσες ποσότητες εργασιών, μπορεί να διορθώσει τις επιμετρήσεις προκειμένου στη συνέχεια η υπηρεσία να προβεί σε ενέργειες για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών.

Με την παρ. 3 προβλέπεται ως προϋπόθεση για την πιστοποίηση και άρα και για την πληρωμή αφανών εργασιών, η ύπαρξη υπογεγραμμένου του αντιστοίχου πρωτοκόλλου παραλαβής αφανών εργασιών.

Με την παρ. 4 τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 52, προκειμένου να προσαρμοστεί στη νέα ρύθμιση κατά την οποία δεν επιτρέπεται η υποβολή τμηματικών επιμετρήσεων μαζί με την τελική επιμέτρηση.

Με την παρ. 5 τροποποιείται η παρ. 7 του άρθρου 52, προκειμένου να προσαρμοστεί στη νέα ρύθμιση του άρθρου 75^Α του νόμου και καθορίζεται ότι μαζί με την τελική επιμέτρηση μπορούν να υποβληθούν και αιτήματα του αναδόχου που όμως δεν αποσβέστηκαν (και) λόγω της παρόδου της προθεσμίας που περιλαμβάνεται στο νέο άρθρο 75Α του Κ.Δ.Ε (ένας μήνας από την εμφάνιση της γενεσιουργού αιτίας).

Επί του άρθρου 55: Με το άρθρο 55 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 3669/2008, που αφορά τη διαδικασία πιστοποίησης και πληρωμής του εργαλαβικού ανταλλάγματος.

Με την παρ. 1 επιτρέπεται στη διευθύνουσα υπηρεσία να αφαιρεί, από οποιονδήποτε νεότερο λογαριασμό του αναδόχου, χρηματικά ποσά που πληρώθηκαν, παρότι δεν αντιστοιχούν σε εγκεκριμένες επιμετρήσεις, ή αφορούν λάθη προηγούμενων λογαριασμών, οι οποίοι εγκρίθηκαν πλασματικά ή πραγματικά.

Με την παρ. 2 ρυθμίζονται οι συνέπειες λογαριασμών που εγκρίνονται πλασματικά, ήτοι δια της άπρακτης παρόδου της μηνιαίας προθεσμίας, ενώ χορηγείται για πρώτη φορά η δυνατότητα στη διευθύνουσα υπηρεσία να συντάσσει η ίδια «αρνητικούς» λογαριασμούς και να ζητά την εξόφλησή τους από τους αναδόχους.

Με την παρ. 3 και για την εξασφάλιση ρευστότητας για την χρηματοδότηση του έργου, προβλέπεται η χορήγηση της δυνατότητας εκχώρησης από μέρος του αναδόχου της απαίτησης από «εγκεκριμένη πιστοποίηση» που διατηρεί έναντι οποιουδήποτε φορέα εκ των αναφερομένων στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/94, όπως αυτή πρόσφατα, με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009 (ΦΕΚ Α' 234/28.12.2009) τροποποιήθηκε, προκειμένου έτσι να εξοφλούνται συμψηφιστικά κάθε είδους οφειλές του, περιλαμβανομένων και αυτών από ασφαλιστικές εισφορές, Φ.Π.Α και λοιπούς φόρους, προς τους ίδιους ως άνω φορείς. Προϋπόθεση για την εκχώρηση είναι η «εγκεκριμένη πιστοποίηση» να προέρχεται από την εκτέλεση έργου των ίδιων φορέων, δηλαδή αυτών που μνημονεύονται στην προαναφερθείσα διάταξη. Η έναρξη της συγκεκριμένης δυνατότητας προϋποθέτει την έκδοση Κ.Υ.Α από τους Υπουργούς Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με την οποία θα ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες.

Με την παρ. 3 διευκρινίζεται ο «εκκαθαριστικός» χαρακτήρας του «τελικού» λογαριασμού, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που θα προκύψουν εκατέρωθεν απαιτήσεις συνεπεία μεταγενέστερης απόφασης διοικητικού, δικαστικού ή διαιτητικού οργάνου.

Επί του άρθρου 56: Με το άρθρο 56 τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 54 και 56 του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 54 του ν. 3669/2008 και διευκρινίζεται ότι στα ποσά περί των οποίων το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 54 του Κ.Δ.Ε δεν περιλαμβάνεται η αξία της αναθεώρησης και του αναλογούντος Φ.Π.Α.

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 54 προκειμένου να διευκρινισθεί ότι στις συμβάσεις που καταρτίζονται με τον τρόπο που προβλέπουν οι περιπτώσεις γ', δ', και θ' του άρθρου 4 του Κ.Δ.Ε ή που το αντάλλαγμα συνομολογείται σε ξένο νόμισμα, πρέπει να προβλέπεται με τη διακήρυξη ο τρόπος υπολογισμού της αναθεώρησης.

Με την παρ. 3 καθίσταται υποχρεωτική η τεχνική «σύνδεση» των «επειγουσών προσθέτων εργασιών» του άρθρου 56 με το εκτελούμενο έργο.

Επί του άρθρου 57: Με το άρθρο 57 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1 βελτιώνεται νομοτεχνικά η διατύπωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 57 του Κ.Δ.Ε.

Με την παρ. 2 εξαιρούνται τα έργα «συντήρησης», λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους και του εξ ορισμού «απροόπτου» χαρακτήρα της ανάγκης εκτέλεσής τους, της εφαρμογής των αυστηρών προϋποθέσεων του νόμου για την χρηματοδότησή τους από κονδύλια καταργουμένων συμβατικών εργασιών («επί έλασσον δαπάνη»).

Με την παρ. 3 το ποσοστό μείωσης των εργασιών μιας εργολαβίας στην οποία ο εργοδότης μπορεί να προβεί χωρίς αποζημίωση του αναδόχου, αυξάνεται, από το 1/4 που ήταν μέχρι σήμερα, στο 1/2, έτσι ώστε να παρέχεται ευχέρεια στην προϊσταμένη αρχή να «διοικήσει» πιο αποτελεσματικά το έργο, ιδίως σε περιπτώσεις εμφάνισης ανάγκης εκτέλεσης «συμπληρωματικών» εργασιών που φαίνεται να ανατρέπουν την προϋποθεθείσα «οικονομία» του έργου. Η εν λόγω διαφοροποίηση του ποσοστού επηρεάζει αναγκαστικά και άλλες διατάξεις του σχεδίου νόμου, στις οποίες γίνονται οι απαραίτητες παρεμβάσεις.

Με την παρ. 4 ρυθμίζεται το ζήτημα της εφαρμογής της έκπτωσης της εργολαβίας επί των τιμών νέων εργασιών που τιμολογούνται με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους (άρθρ. 57 παρ. 6 περίπτ. γ' του Κ.Δ.Ε).

Με την παρ. 5 τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 57 και καθιερώνεται η υποχρέωση αφενός του αναδόχου να υποβάλει σχέδιο «Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών», εφόσον του ζητηθεί και αφετέρου της Προϊσταμένης Αρχής να εγκρίνει αυτό εντός προθεσμίας τριών μηνών από την υποβολή του ή από την έγκριση της σχετικής πίστωσης. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας συνεπάγεται την πλασματική απόρριψη του «Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα».

Επί του άρθρου 58: Με το άρθρο 58 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 58 του ν. 3669/2008.

Με τις παρ. 1 και 2 ορίζεται ότι αν το έργο είναι ασφαλισμένο, το κόστος της αποκατάστασης των βλαβών λόγω γεγονότος ανωτέρας βίας βαρύνει αποκλειστικώς την ασφαλιστική εταιρία.

Με τις παραγράφους 3 και 4 επαναδιατυπώνονται σαφέστερα ορισμένες διατάξεις του άρθρου 58.

Επί του άρθρου 59: Με το άρθρο 59 τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 59 και 60 του ν. 3669/2008.

Με τις παραγράφους 1 και 2 τροποποιείται η παρ. 3 και προστίθεται νέα παρ. 4 στο άρθρο 59, προβλέπεται δε, για τη διασφάλιση της ποιότητας στα έργα, συγκεκριμένο χρηματικό κονδύλιο (έως 2% του προϋπολογισμού) για το κόστος πρόσθετων ποιοτικών ελέγχων, σύμφωνα με όσα πρόκειται να οριστούν με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Με την παρ. 3 καθορίζεται ότι η «ειδική διαταγή πλημμελειών», περί της οποίας η παράγραφος 3 του άρθρου 60 του Κ.Δ.Ε που απευθύνεται στον ανάδοχο, οφείλει να προβαίνει στον χαρακτηρισμό του επισημαινόμενου «ελαττώματος» (κακοτεχνίας) ως ουσιώδους, επικινδύνου ή επουσιώδους.

Επί του άρθρου 60: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 3669/2008.

Με την παρ. 1, προστίθεται ένας επιπλέον λόγος υποχρεωτικής έκπτωσης του αναδόχου (παραβίαση της παρ. 3 του άρθρου 1^Α του παρόντος νόμου).

Με τις παρ. 2 και 4 επέρχονται επουσιώδεις μικρές τροποποιήσεις στις παρ. 3 και 7 του άρθρου 61 του νόμου.

Με την παρ. 3 εισάγεται η έκπτωση του αναδόχου χωρίς την τήρηση της διαδικασίας έκδοσης ειδικής πρόσκλησης (ύστερα πάντως από διαδικασία ακρόασης) όταν αυτός υποπίπτει σε αδικήματα ή πειθαρχικά παραπτώματα που αποτελούν λόγους για τον αποκλεισμό των υποψηφίων από τους διαγωνισμούς δημοσίων έργων (πλαστογραφία, δωροδοκία κ.λ.π.).

Επί του άρθρου 61: Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 62 του Ν. 3669/2008 (διάλυση σύμβασης) προκειμένου να οριοθετηθεί χρονικά, για πρώτη φορά, η άσκηση του δικαιώματος του αναδόχου να λύσει την εργολαβική σύμβαση, ώστε να μην επιμηκύνεται η αβεβαιότητα σχετικά με την χρονική εξέλιξη της.

Με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου διαφοροποιούνται τα ποσοστά που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 64 και έχουν σχέση με την αποζημίωση του αναδόχου λόγω διαλύσεως της συμβάσεώς του.

Με την παρ. 6 αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 65 του ν.3669/2008, ώστε να καταστεί η υποκατάσταση του αναδόχου συμβατή με το κοινοτικό δίκαιο και ορίζεται ότι ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει να υποκατασταθεί στην εκτέλεση του έργου, από τον επόμενο κατά σειρά υποψήφιο του διαγωνισμού στον οποίο αναδείχθηκε ανάδοχος και εφόσον αυτός δεν αποδεχθεί την υποκατάσταση από τον επόμενο και ούτω καθεξής. Με τον τρόπο αυτό, κατ'άναλογο τρόπο με τα ισχύοντα στο άρθρο 61 παρ. 13 του ν. 3669/2008, εισάγεται η αντίληψη των «επιλαχόντων» υποψηφίων, οι οποίοι αναπληρώνουν τον ανάδοχο, χωρίς νέα διαδικασία ανάθεσης, εφόσον αυτός ζητήσει να υποκατασταθεί, ή περαιτέρω κηρυχθεί έκπτωτος, ή ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης και με συνέπεια την αποφυγή υπέρμετρης καθυστέρησης στην εκτέλεση του έργου. Διευκρινίζεται επίσης ότι δεν θεωρείται ως υποκατάσταση του αναδόχου η εκ μέρους του ανάθεση ορισμένων, μικρών σε έκταση, εργασιών, με σύμβαση υπεργολαβίας.

Επί του άρθρου 62: Με το άρθρο 62 τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 71, 73, 74 και 75 του ν. 3669/2008, που αφορούν την παραλαβή των έργων.

Με την παρ. 1 του άρθρου εισάγονται ενδεικτικές προθεσμίες μέσα στις οποίες ο επιβλέπων και η διευθύνουσα υπηρεσία πρέπει να κινήσουν τη διαδικασία εκδόσεως βεβαιώσεως για την περαίωση του έργου.

Με την παρ. 2 ρυθμίζεται η συντέλεση της «πλασματικής» παραλαβής στην ειδική περίπτωση που το σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής υπογραφεί μεν από τον ανάδοχο, πλην όμως με «επιφύλαξη».

Με την παρ. 3 καθορίζεται κατά ρητό τρόπο το αυτονόητο δικαίωμα της Επιτροπής Προσωρινής Παραλαβής του έργου να παραλαμβάνει τις ποσότητες των πράγματι εκτελεσμένων κατά την άποψη της εργασιών, ανεξάρτητα από τις σχετικές εγγραφές και καταχωρήσεις των επιμέρους επιμετρήσεων ή της τελικής επιμέτρησης του έργου και από το αν οι επιμετρήσεις αυτές εγκρίθηκαν πραγματικά ή πλασματικά.

Με την παρ. 4 προσαρμόζεται η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 74 στην εισαγωγή του νέου συστήματος προσφοράς του άρθρου 12 Α.

Με την παρ. 5 αυξάνεται κατά 30 ημέρες η προθεσμία από την όχληση του αναδόχου για την αυτοδίκαιη («πλασματική») οριστική παραλαβή του έργου.

Επί του άρθρου 63: Το ισχύον δίκαιο επιτρέπει στους αναδόχους των δημοσίων έργων να προβάλλουν αξιώσεις μέχρι και το χρονικό σημείο της υποβολής της τελικής επιμέτρησης των εκτελεσθεισών εργασιών, δηλαδή στο τέλος του έργου. Αποτέλεσμα αυτής της δυνατότητας είναι η υπέρβαση του προϋπολογισθέντος κόστους, ο αφηνιδιασμός του κυρίου του έργου και η αδυναμία του να χειριστεί εγκαίρως την όλη εργολαβία (διακοπή των εργασιών, μείωση του συμβατικού αντικειμένου, διάλυση της εργολαβίας, επαναδημοπράτηση του μη εκτελεσθέντος τμήματος του έργου κλπ).

Με το άρθρο 63 προστίθεται προστίθεται στο Ν 3669/2008 άρθρο 75 Α, με το οποίο καταργείται η δυνατότητα αυτή του αναδόχου και τίθεται αποσβεστική προθεσμία δύο μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού αιτίας της αξιώσεως, για να την θέτει υπόψη της διευθύνουσας υπηρεσίας.

Επί του άρθρου 64: Με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου προστίθεται στον Κ.Δ.Ε άρθρο 76^Α, με το οποίο μπορούν πλέον οι διαφορές μεταξύ αναδόχων και κυρίων των έργων να επιλύονται συμβιβαστικά, υπό την έννοια των άρθρων 871 και 872 του Αστικού Κώδικα, αρκεί αυτές να μην αφορούν σε ακαταλληλότητα υλικών, ελαττώματα του έργου ή παράλειψη συντήρησής του, έκπτωση και διακοπή ή διάλυση της εργολαβίας. Ο συμβιβασμός καταρτίζεται από τον εκάστοτε κύριο του έργου μόνο ύστερα από γνωμοδότηση της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων και γνώμη είτε του Νομικού του Συμβούλου είτε, αν πρόκειται για το Δημόσιο, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την παρ. 2 του άρθρου επεκτείνεται και στους αναδόχους, το δικονομικό προνόμιο του Δημοσίου της αναστολής, δηλαδή, της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής κατά την περίοδο από 1 – 31 Αυγούστου κάθε έτους.

Επί του άρθρου 65: Με το άρθρο αυτό υιοθετείται μία σειρά ρυθμίσεων που αποσκοπούν στην πιο ορθολογική τήρηση του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ) και του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ), ενώ με την παρ. 11 προβλέπονται ειδικές κυρώσεις για τις επιχειρήσεις που προσκομίζουν πλαστές εγγυητικές επιστολές.

Επί του άρθρου 66: Με το άρθρο αυτό προβλέπεται, όταν εφαρμόζεται το σύστημα του άρθρου 12Β (Προσφορά κατ' αποκοπή τιμής για το σύνολο του έργου ή για αυτόνομα μέρη αυτού, με εγγυημένο προϋπολογισμό), οι προβλεπόμενες από το άρθρο 133 παρ. 8 του Κ.Δ.Ε προθεσμίες να μπορούν να παρατείνονται μέχρι και 20 ημέρες.

Επί του άρθρου 67: Με το υπόψη άρθρο καταργούνται τα άρθρα της Κωδικοποίησης της Νομοθεσίας Κατασκευής Δημοσίων Έργων (169-175), δεδομένου ότι η σχετική νομοθεσία δεν εντάσσεται στα πλαίσια της κατασκευής των δημοσίων έργων και οι κωδικοποιηθείσες διατάξεις του Ν 2522/1997 έχουν ήδη αντικατασταθεί με το ν. 3886/2010, με το οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2007/66/ΕΚ.

Επί του άρθρου 68: Με την παρ. 1 προστίθενται εδάφια στο άρθρο 177 του Ν. 3669/2008, περί επιθεώρησης των δημοσίων έργων από το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (ΣΕΔΕ), προκειμένου να περιληφθούν όλα τα έργα που εκτελούνται από το δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ, καθώς και ΝΠΙΔ που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005. Επίσης υπάγονται στο ΣΕΔΕ και οι υπηρεσίες των ως άνω φορέων, που ασκούν έλεγχο σε έργα που εκτελούνται με συμβάσεις παραχώρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος κατά περίπτωση κυρωτικού νόμου ή συμβάσεις ΣΔΙΤ του Ν. 3389/2005.

Με την παρ. 2 επιχειρείται να εισαχθούν ρυθμίσεις που αφορούν στην ηλεκτρονική ενημέρωση και αποσκοπούν στην εισαγωγή της διαφάνειας στην ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων έργων.

Με την παρ. 3 ορίζεται ότι η δυνατότητα του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να αναθέτει οποιαδήποτε διαδικασία ανάθεσης ή εκτέλεσης σύμβασης μελέτης ή έργου, σε οργανωτικές μονάδες της Γ.Γ.Δ.Ε., επεκτείνεται και στις μονάδες της Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτούμενων Έργων του Υπουργείου.

Επί του άρθρου 69:

Με την παρ. 1 και για την εξασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής ρευστότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων στην τρέχουσα δημοσιονομική συγκυρία, επαναφέρεται σε ισχύ η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 4694/1930, όπως αυτή είχε πριν την αντικατάστασή της από το άρθρο 10 του ν. 3263/2004 (ΦΕΚ Α' 179), με εξαίρεση το τελευταίο εδάφιο της. Με τον τρόπο αυτό οι ανάδοχοι επανακτούν τη δυνατότητα να εκχωρούν την απαίτησή τους επί του «οφειλομένου» εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στην συναφθείσα σύμβαση, σε αναγνωρισμένες Τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων για την εκτέλεση του έργου εκ του οποίου προέρχεται η απαίτηση ή, τέλος, σε εργάτες και υπαλλήλους που χρησιμοποιήθηκαν στην εκτέλεση του έργου. Συγχρόνως, με την μη επαναφορά σε ισχύ του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 4694/1930, αποκλείεται η εκχώρηση οποιασδήποτε άλλης απαίτησης του αναδόχου που προέκυψε ή ενδεχομένως πρόκειται να προκύψει στο μέλλον με αφορμή την σύναψη της εργολαβικής σύμβασης ή την εκτέλεση του έργου. Τέτοιου είδους οικονομικές απαιτήσεις του «αναδόχου» εξακολουθούν να αφορούν στη διμερή σχέση του με τον «κύριο του έργου» και να επιλύονται εντός του πλαισίου αυτής.

Με την παρ. 2 αντικαθίσταται η περ. γ' της παρ. 8 του άρθρου 22 του ν. 1577/1985, που προστέθηκε με το ν. 2831/2000, προκειμένου να καταστεί ορισμένη και πλήρης η διάταξη που χορηγεί εξουσιοδότηση για την έκδοση Π.Δ. περί σύστασης Μητρώου Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων (μελετητών, κατασκευαστών, υπεργολάβων κ.ο.κ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Επί του άρθρου 70: Με το άρθρο ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων». Έδρα του θα είναι η πόλη των Αθηνών, ενώ υποκαταστήματά του θα υπάρχουν στην Θεσσαλονίκη και στην

Πάτρα. Η «Αρχή» θα απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, υπαγόμενη στην εποπτεία του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Επί του άρθρου 71: Με την παρ. 1 του άρθρου ορίζεται, ως σκοπός της Αρχής, ο έλεγχος του προσυμβατικού και του συμβατικού σταδίου των συμβάσεων που συνάπτονται για την εκπόνηση μιας δημόσιας μελέτης, για την παροχή τεχνικής φύσεως υπηρεσιών και για την εκτέλεση ενός δημοσίου έργου, ο έλεγχος όλων των αντισυμβαλλομένων προσώπων του «κυρίου του έργου» σε τέτοιου είδους συμβάσεις (εργοληπτικές επιχειρήσεις, μελετητές πάροχοι τεχνικής φύσεως υπηρεσιών) και η οργάνωση και τήρηση σχετικών ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων.

Με την παρ. 2 του άρθρου προσδιορίζονται τα μέσα με τα οποία θα επιδιώξει η ιδρυόμενη «Αρχή» την πραγμάτωση των σκοπών του (συνεργασίες με οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή πρόσληψη συμβούλων).

Επί του άρθρου 72: Με την παρ. 1 του άρθρου καθορίζεται ότι η Αρχή διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου επιλέγονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Ειδικά για την πρώτη θητεία της Αρχής, τα μέλη επιλέγονται από τη «Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής», ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Με την παρ. 2 καθορίζονται τα προσόντα των μελών του Διοικητικού του Συμβουλίου, ενώ με την παράγραφο 3 προβλέπεται πενταετής η θητεία αυτών.

Με την παρ. 4 ρυθμίζονται ζητήματα διορισμού αντικαταστάτη μέλους σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, παύσης, κωλύματος ή έκπτωσης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής.

Με την παρ. 5, προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή συνέχεια της λειτουργίας της Αρχής, λαμβάνεται μέριμνα να υπάρχει σταδιακή ανανέωση του αριθμού των μελών αυτού.

Επί του άρθρου 73: Με τις τέσσερις πρώτες παραγράφους του άρθρου ρυθμίζονται γενικά ζητήματα λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, ενώ με την πέμπτη προβλέπεται να ρυθμιστούν οι σχετικές λεπτομέρειες με ειδικό «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» που θα εκπονήσει ο ίδιος η Αρχή.

Επί του άρθρου 74: Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής.

Επί του άρθρου 75: Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, που έχει διακριτό ρόλο σε σχέση με τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Επί του άρθρου 76: Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου διακηρύσσεται η προσωπική ανεξαρτησία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με τη δεύτερη καθορίζεται αφενός ότι ο Πρόεδρος του είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και αφετέρου ότι τα υπόλοιπα μέλη απαγορεύεται να ασκούν οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα, επιχειρηματική ή μη, η οποία δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα και τα καθήκοντα της θέσης τους. Με την τρίτη παράγραφο καθορίζεται μία σειρά κωλυμάτων για όλα τα μέλη, ενώ με την επομένη

καθιερώνεται γι' αυτά η υποχρέωση υποβολής κατ' έτος δήλωσης περιουσιακής κατάστασης. Με τις επόμενες τρεις παραγράφους ρυθμίζονται οι περιπτώσεις παύσεως των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τα καθήκοντά τους και δίδεται η εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων να καθορίζουν, μετά από γνώμη της Αρχής, τις κάθε είδους αποδοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού.

Επί του άρθρου 77: Με τις παραγράφους του υπόψη άρθρου προβλέπονται τα έσοδα της Αρχής, ενώ περαιτέρω ορίζεται ότι ειδικότερα ζητήματα οικονομικής διαχείρισης αυτής ρυθμίζονται με τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης».

Επί του άρθρου 78: Με το υπόψη άρθρο καθορίζονται ως αρμοδιότητες της Αρχής αυτές που προβλέπονται είτε από τον παρόντα νόμο είτε από τους νόμους 3669/2008 και 3316/2005. Επίσης χορηγείται η εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως με Απόφασή του διευρύνει τις αρμοδιότητες της Αρχής και καθορίζει τον τρόπο και τις λεπτομέρειες άσκησης αυτών.

Επί του άρθρου 79: Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου καθορίζονται οι συμβάσεις που υπάγονται στον έλεγχο της Αρχής. Πρόκειται για έλεγχο συμβάσεων που αφενός υπάγονται στο ρυθμιστικό πεδίο των ν. 3669/2008 και 3316/2005 και αφετέρου έχουν προϋπολογισμό ίσο ή μεγαλύτερο του ορίου που αναφέρεται στα π.δ 59/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2004/17/ΕΚ» (ΦΕΚ Α'63) και 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2004/18/ΕΚ» (ΦΕΚ Α'64), δηλαδή επί συμβάσεων «κοινοτικού ενδιαφέροντος».

Το όριο αυτό σήμερα είναι 387.000 ευρώ για τις συμβάσεις υπηρεσιών και 4.845.000 ευρώ για τις συμβάσεις έργων των εξαιρούμενων τομέων (ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών) και 193.000 και 4.845.000 ευρώ για τις αντίστοιχες συμβάσεις των μη εξαιρούμενων τομέων (Κανονισμός 1177/09 L. 314/64/01.12.2009 της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μπορεί ο έλεγχος της Αρχής να επεκταθεί και σε συμβάσεις της παραπάνω κατηγορίας μικρότερου όμως προϋπολογισμού.

Επί του άρθρου 80: Με το υπόψη άρθρο προσδιορίζεται το περιεχόμενο του ελέγχου που ασκεί η Αρχή κατά το προσυμβατικό στάδιο των υπαγομένων συμβάσεων. Ο έλεγχος του προσυμβατικού σταδίου των υπαγομένων συμβάσεων ασκείται, ειδικά για τις συμβάσεις έργων, με τη διαπίστωση σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση της ύπαρξης ή όχι «ωριμότητας» για τη δημοπράτηση του έργου. Είναι σαφές ότι κανένα πλέον έργο δεν μπορεί να δημοπρατηθεί από την αναθέτουσα αρχή, χωρίς «βεβαίωση» της Αρχής ότι αυτό είναι «ώριμο».

Η «ωριμότητα» του έργου αναφέρεται, πρώτον, στην συνδρομή των προϋποθέσεων που τίθενται από ειδικές νομοθετικές διατάξεις για τη δημοπράτηση ενός έργου (π.χ ύπαρξη περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων), δεύτερον στην νομιμότητα και πληρότητα των τευχών δημοπράτησης και τρίτον, στη δυνατότητα των ενδιαφερομένων εργοληπτών να διαμορφώσουν με βάση τα χορηγούμενα από την αρμόδια υπηρεσία στοιχεία βάσιμες και ρεαλιστικές προσφορές.

Περαιτέρω ο έλεγχος του προσυμβατικού σταδίου όλων των υπαγομένων συμβάσεων, ασκείται μέσω της διατύπωσης της «σύμφωνης» γνώμης για την ανάθεση μιας σύμβασης. Η «σύμφωνη» γνώμη της Αρχής θα δίδεται πριν τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αν η σύμβαση δεν υπόκειται σε τέτοιο έλεγχο, πριν την σύναψη της σύμβασης.

Επί του άρθρου 81: Με το υπόψη άρθρο προσδιορίζεται το περιεχόμενο του ελέγχου που ασκεί η Αρχή κατά το συμβατικό στάδιο των υπαγομένων συμβάσεων. Ο έλεγχος αυτός ασκείται μέσω της εκδόσεως βεβαιώσεων περί του ανεκτέλεστου υπολοίπου των συμβάσεων, μέσω τακτικών ή εκτάκτων επιθεωρήσεων, μέσω της επιβολής των προβλεπομένων από τον νόμο διοικητικών ή οικονομικών κυρώσεων στους αναδόχους, μέσω της διατύπωσης πρότασης προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης εναντίον υπαλλήλων των αναθετουσών αρχών που παρέβησαν τον νόμο και τέλος μέσω της συμμετοχής εκπροσώπου της Αρχής στις Επιτροπές Προσωρινής Παραλαβής των έργων.

Επί του άρθρου 82: Με το υπόψη άρθρο καθορίζεται ότι ο έλεγχος των επιχειρήσεων εκτέλεσης δημοσίων και ιδιωτικών έργων, των τεχνικών που στελεχώνουν τέτοιες επιχειρήσεις, των μελετητών δημοσίων έργων και των παρόχων υπηρεσιών τεχνικής φύσεως ασκείται από την Αρχή μέσω της τήρησης ειδικών, για κάθε περίπτωση, «Μητρώων».

Επί του άρθρου 83: Το άρθρο παραπέμπει σχετικά με την λειτουργία, τήρηση και ενημέρωση της ηλεκτρονικής βάσεως δεδομένων την οποία θα διατηρεί η Αρχή, στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» που πρόκειται να εκδοθεί.

Επί του άρθρου 84: Με το υπόψη άρθρο προβλέπεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θεσπίζεται ο «Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης» της Αρχής. Με τον «Κανονισμό» καθορίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο νόμου, τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και την κείμενη νομοθεσία.

Επί του άρθρου 85: Με το άρθρο προβλέπεται η με προεδρικό διάταγμα θέσπιση του «Οργανισμού» της Αρχής με τον οποίο θα ρυθμιστούν όλα τα οργανωτικά θέματα.

Επί του άρθρου 86: Με το υπόψη άρθρο ρυθμίζονται όλα τα θέματα «προσωπικού» της Αρχής και καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης των οργανικών θέσεων της εν γένει Υπηρεσίας αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Επί του άρθρου 87: Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται ζητήματα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

Με την παρ. 1 καταργείται η εισφορά η οποία καταβάλλεται, δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2168/1952, από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, υπέρ της Σιβιτανιδείου Σχολής. Η εισφορά ανέρχεται σε ποσοστό 2% επί των ετησίων ακαθάριστων εσόδων του ΤΕΕ. Ο λόγος της κατάργησης είναι ότι, ενώ αρχικά η ειδική αυτή εισφορά βάρυνε όλα τα Εμποροβιομηχανικά, Επαγγελματικά και Βιοτεχνικά

Επιμελητήρια της χώρας καθώς και το Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχάνων, με το Ν.Δ. 867/1971 απαλλάχθηκαν όλα τα άλλα Επιμελητήρια εκτός από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ενώ οι απόφοιτοι της Σχολής αυτής είναι μέλη μόνο αυτών των Επιμελητηρίων (και όχι του ΤΕΕ) και στελεχώνουν κυρίως τις επιχειρήσεις των μελών των Επιμελητηρίων αυτών, άρα αυτούς κύρια ενδιαφέρει η λειτουργία της.

Με την παρ. 2 προστίθεται παρ. 2^α στο άρθρο 4 του ΠΔ 27.11/14.12.26, όπως ισχύει, με σκοπό τη χορήγηση δυνατότητας διορισμού είκοσι πέντε (25) Συμβούλων από τον εκάστοτε Πρόεδρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), η θητεία των οποίων θα λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία του εκάστοτε Προέδρου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, προκειμένου να συντονίζουν τις συμβουλευτικές επιτροπές που το ΤΕΕ συγκροτεί στο πλαίσιο του σκοπού του (άρθρο 4 Ν. 1486/1984) ώστε ως τεχνικός σύμβουλος της Κυβέρνησης να συμβάλει στην ανάπτυξη της Χώρας.

Με την παρ. 3 ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 15 του Π.Δ. της 27.11/14.12.26, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 14 του Ν. 1486/84 (ΦΕΚ 161 Α) και την παράγραφο 39 του άρθρου 27 του Ν. 2166/93 (ΦΕΚ 137 Α), συνεχίζουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται και μετά την ισχύ του Ν. 3833/2010. Οι διατάξεις αυτές ρυθμίζουν την καταβολή αποζημιώσεων στις Επιστημονικές Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας οι οποίες συνιστώνται από τη Διοικούσα Επιτροπή του Τ.Ε.Ε. ή τις Διοικούσες Επιτροπές των Περιφερειακών Τμημάτων του. Οι επιτροπές και ομάδες αυτές διεξάγουν το επιστημονικό έργο του Τ.Ε.Ε., σύμφωνα με τα καταρτιζόμενα προγράμματα από τα όργανα της Διοίκησης του Τ.Ε.Ε. στο πλαίσιο του σκοπού του, πολλές φορές μετά από πρόσκληση της κυβέρνησης και η αποζημίωση αυτών, σύμφωνα με ρητή διάταξη του άρθρου 15 παρ. 7 (παρ. 2) καθορίζεται από τη Διοικούσα Επιτροπή ή τις Διοικούσες Επιτροπές των Περιφερειακών Τμημάτων και βαρύνει τον προϋπολογισμό του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ο οποίος δεν επιχορηγείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Η ρύθμιση είναι αναγκαία επειδή το Ελεγκτικό Συνέδριο αμφισβητεί πλέον τον τρόπο με τον οποίο θα αποζημιώνονται τα μέλη των ομάδων εργασίας, εξισώνοντάς τους με τα μέλη επιτροπών και συλλογικών οργάνων στο θέμα της αποζημίωσης. Η θεσμοθέτηση της προτεινόμενης διάταξης είναι κατά τούτο αναγκαία γιατί θα καταστήσει δυνατή τη μελέτη θεμάτων επιστημονικού, τεχνικοοικονομικού, αναπτυξιακού κ.λ.π. περιεχομένου από το Τ.Ε.Ε., επ' ωφελεία εκπλήρωσης των σκοπών του.

Με την παρ. 4 χορηγείται η δυνατότητα άσκησης δικηγόρων στο Γραφείο Δικαστικού που λειτουργεί στο ΤΕΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 883/1980 (ΦΕΚ 218^Α/1980), με αρμοδιότητα την επιμέλεια της διεξαγωγής των δικών του ΤΕΕ και η μέριμνα της δικαστικής και εξωδίκου προστασίας των συμφερόντων του ΤΕΕ ενώπιον πάσης δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, τη διενέργεια των δικαστικών και εξωδίκων ενεργειών των επιβαλλομένων υπό της νομοθεσίας περί εισπράξεως αμοιβών Μηχανικών και τη σχετική ενημέρωση των ενδιαφερομένων περί της πορείας των υποθέσεων οι οποίες τους αφορούν, τη δια γνωμοδοτήσεων συνδρομής των οργάνων και υπηρεσιών του ΤΕΕ επί των εκάστοτε ανακυπτόντων νομικών θεμάτων, την επεξεργασία και νομοτεχνική διατύπωση των προτεινομένων υπό του ΤΕΕ σχεδίων νόμων, διαταγμάτων κ.λπ. και την κατάρτιση των πάσης φύσεως συμβάσεων του ΤΕΕ μετά τρίτων. Στο Γραφείο Δικαστικού του ΤΕΕ προβλέπονται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραπάνω Π.Δ., μία θέση Νομικού Συμβούλου (δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω) με έμμισθη εντολή και δεκατέσσερις (14) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, ενώ οι υπηρετούντες σήμερα είναι ένας (1) Νομικός

Σύμβουλος δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, έξι (6) δικηγόροι παρ' Αρείω Πάγω και δύο (2) δικηγόροι παρ' Εφέταις.

Με την προτεινόμενη διάταξη δίνεται η δυνατότητα πρακτικής άσκησης στο Γραφείο δικαστικού του ΤΕΕ τεσσάρων κάθε φορά πτυχιούχων του νομικού τμήματος της Νομικής Σχολής Ελληνικού ή αλλοδαπού αναγνωρισμένου ομοταγούς Πανεπιστημίου.

Με την παρ. 5 επιτρέπεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας να ιδρύει μόνο του, ή να συμμετέχει από κοινού με φορείς του δημόσιου τομέα ή και επαγγελματικές οργανώσεις, σε ανώνυμες εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή και ΝΠΙΔ, με σκοπό α) την πιστοποίηση, την τήρηση μητρώων μελών και μη μελών του, τα οποία όμως έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με το τεχνικό δυναμικό της χώρας, την τεχνική επιστημονική, κατασκευαστική και σχετική βιομηχανική δραστηριότητα, τα τεχνικά υλικά, τον εξοπλισμό και την τεχνολογία, β) την λειτουργία και την αναβάθμιση ψηφιακών συστημάτων μεγάλης κλίμακας, γ) την υποστήριξη κρατικών υπηρεσιών σε θέματα ελέγχων, αδειοδοτήσεων, μηχανισμών πρόληψης ή αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, δ) την σύνταξη κανονισμών και προδιαγραφών και ε) την μεταφορά τεχνογνωσίας και την διασύνδεση της έρευνας και καινοτόμων τεχνολογιών με την παραγωγή

Επί του άρθρου 88: Με το άρθρο αυτό προτείνεται η δυνατότητα απόσπασης υπαλλήλων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και η προσωρινή διάθεση προσωπικού των ΝΠΙΔ που εποπτεύει σε άλλα Νομικά πρόσωπα που υπάγονται επίσης στην εποπτεία του. Το Υπουργείο ΥΠΟΜΕΔΙ εποπτεύει διοικητικά και τεχνικά ή μόνο τεχνικά κατά την έννοια του άρθρου 7 του π.δ 189/2009 (ΦΕΚ Α' 221) επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα, σε πολλά εκ των οποίων οι προβλεπόμενες στο οικείο οργανόγραμμα θέσεις παραμένουν κενές (και μάλιστα σε μεγάλο αριθμό), ενώ άλλα διαθέτουν, σε κλάδους και ειδικότητες, πλεονάζον προσωπικό. Με δεδομένες αφενός την οικονομική κατάσταση της χώρας, που απαγορεύει νέες προσλήψεις και την απόφαση της κυβέρνησης να μην απολύονται εργαζόμενοι, αφετέρου δε την ανάγκη να επιταχυνθούν οι ρυθμοί εργασίας για την άμεση «ωρίμανση» έργων προς ένταξή τους στο Ε.Σ.Π.Α, δηλαδή λόγοι «δημοσίου συμφέροντος», με την προτεινόμενη ρύθμιση οργανώνεται η διαδικασία απόσπασης εργαζομένων στους εν λόγω φορείς για την κάλυψη των κενών.

Με την παρ. 4 επιδιώκεται να λυθεί ένα ζήτημα που ανέκυψε μετά την εφαρμογή του ν.3697/2008 (ΦΕΚ 194 Α') με τον οποίο καταργήθηκαν γενικώς, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, οι ειδικοί λογαριασμοί στο δημόσιο τομέα. Μεταξύ των λογαριασμών που καταργήθηκαν ήταν και οι των νόμων 2430/96, 3212/2003 και 2229/94, μέσω των οποίων καταβάλλονταν σε μηχανικούς και άλλους δικαιούχους διάφορα επιδόματα (7%, 3% και 2% αντίστοιχα). Μέχρι την κατάργηση των λογαριασμών, οι πιστώσεις που απαιτούνταν για την καταβολή των ανωτέρω επιδομάτων εγγράφονταν, σύμφωνα με το νόμο, σε ενάρθμα έργα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Μετά την κατάργηση και σε εφαρμογή αποφάσεων προσωρινής ισχύος του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, η δαπάνη πληρωμής των ως άνω επιδομάτων εγγράφηκε, για το έτος 2009, στις δαπάνες του ΠΔΕ και μεταφέρθηκε εν συνεχεία στον τακτικό προϋπολογισμό, με αποτέλεσμα να υφίσταται λογιστική σύγχυση και οι σχετικές δαπάνες να υπολογίζονται πλασματικά εις διπλούν, ενώ το ίδιο έγινε και το 2010.

Για το λόγο αυτό προτείνεται η νομοθετική ρύθμιση του θέματος, ούτως ώστε στο εξής, αρχής γενομένης από την 1-1-2011, τα επιδόματα αυτά να βαρύνουν απευθείας τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και όχι το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων (σχετικές ρυθμίσεις έχουν γίνει και για τα επιδόματα άλλων υπουργείων, όπως λ.χ. το άρθρο 72 παρ. 2 του ν. 3746/2009, για επιδόματα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών).

Επί του άρθρου 89: Με το άρθρο αυτό εισάγονται ειδικές πολεοδομικές ρυθμίσεις για τα έργα του ΜΕΤΡΟ, Αθηνών και Θεσσαλονίκης, της ΕΡΓΑ ΟΣΕ ΑΕ, του Αερολιμένα Αθηνών και των αυτοκινητόδρομων που κατασκευάζονται με συμβάσεις παραχώρησης.

Με τις παραγράφους 1 έως 7 τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3010/2002, που αφορούν πολεοδομικές ρυθμίσεις των έργων του Μετρό (Σταθμών Μετεπιβίβασης, Χώρων Στάθμευσης και Αμαξοστασίων), προκειμένου να προσαρμοσθούν στα νέα δεδομένα της κατασκευής του Μετρό της Θεσσαλονίκης, των επεκτάσεων των γραμμών και της κατασκευής βοηθητικών χώρων.

Με την παράγραφο 8 ορίζεται ότι οι οικοδομικές άδειες που απαιτούνται για την κατασκευή των έργων της εταιρείας «ΕΡΓΑ Ο.Σ.Ε. Α.Ε.», στο πλαίσιο του σκοπού και των αρμοδιοτήτων της, χορηγούνται με απόφαση του Υπουργού, Μεταφορών και Δικτύων, κατά παρέκκλιση των υφισταμένων σχετικών διαδικαστικών και ουσιαστικών γενικών και ειδικών διατάξεων. Η διάταξη αυτή διευκολύνει και επιταχύνει την έκδοση των αδειών, δεδομένης της τεχνογνωσίας των τεχνικών της εταιρείας στα ειδικά κτίρια που εξυπηρετούν το έργο της, της εθνικής σημασίας των σιδηροδρομικών έργων και της ανάγκης ομοιομορφίας των σταθμών και λοιπών εγκαταστάσεων.

Με την παρ. 9 τροποποιείται ο όρος ε-68 του άρθρου όγδοου του ν. 2338/1995, ούτως ώστε οι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων επιβατών, επισκεπτών και προσωπικού δύναται να είναι επίγειοι, υπέργειοι ή υπόγειοι και κατασκευασμένοι σύμφωνα με τις πιο εξελιγμένες τεχνικές και περιβαλλοντικές προδιαγραφές. Η ρύθμιση αυτή κατέστη αναγκαία, εν όψει της άμεσης προοπτικής κατασκευής επί πλέον χώρων στάθμευσης για την εξυπηρέτηση του αεροδρομίου Αθηνών και δεδομένου ότι, παρότι το Σχέδιο Ανάπτυξης του Αερολιμένα προβλέπει την κατασκευή και υπέργειων χώρων στάθμευσης, ο ν. 2338/1995 ορίζει την κατασκευή μόνο υπογείων χώρων, το κόστος κατασκευής των οποίων βαρύνει αποκλειστικά το ελληνικό δημόσιο, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Λονδίνου. Εξ άλλου, οι υπόγειοι σταθμοί αυτοκινήτων επιβαρύνουν περισσότερο το περιβάλλον, σύμφωνα με υφιστάμενες μελέτες.

Με την διάταξη της παρ. 10 ορίζεται ότι η έγκριση των μελετών εφαρμογής Σταθμών Διοδίων (Σ.Δ.), Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (Σ.Ε.Α.) και Κέντρων Διοίκησης Αυτοκινητοδρόμων (Κ.Δ.Ε.) που συντελέστηκε πριν τη θέση σε ισχύ του ν. 2300/1995, επέχει θέση οικοδομικής άδειας των εγκαταστάσεων αυτών και οι κατασκευασθείσες βάσει των μελετών αυτών εγκαταστάσεις θεωρούνται κατά πάντα νόμιμες. Η προτεινόμενη διάταξη επιλύει εν τη γενέσει του ένα πρόβλημα που δημιουργήθηκε προσφάτως, όταν τοπικές πολεοδομικές αρχές αμφισβήτησαν τη νομιμότητα και προχώρησαν σε επιβολή κυρώσεων εις βάρος τόσο του δημοσίου όσο και των παραχωρησιούχων των αυτοκινητοδρόμων, επειδή θεώρησαν ότι οι μελέτες

εφαρμογής των ως άνω εγκαταστάσεων που εγκρίθηκαν αρμοδίως πριν την έναρξη ισχύος του ν. 2300/1995, δεν υποκαθιστούν την έκδοση οικοδομικής άδειας εκ μέρους των γενικώς αρμοδίων πολεοδομικών αρχών.

Με την παρ. 11 επιχειρείται να δοθεί λύση στο ζήτημα της νομικής αδυναμίας του καθορισμού των ορίων χερσαίας ζώνης λιμένων που δεν έχουν αδειοδοτηθεί στο παρελθόν βάσει των διατάξεων του Ν 2971/2001, με περαιτέρω συνέπεια την αδυναμία επέκτασης και εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων του λιμένα. Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η μη τήρηση των διατάξεων των παρ. 9 και 10 του άρθρου 27 (δηλαδή η μη έκδοση οικοδομικών αδειών των εγκαταστάσεων του λιμένα) δεν εμποδίζει την τήρηση της διαδικασίας της παρ. 1 του άρθρου 28, δηλαδή τον καθορισμό των χώρων που εξομοιώνονται με χώρους λιμένα.

Επί του άρθρου 90: Στο υπόψη άρθρο περιλαμβάνονται οι απαραίτητες για την ομαλή εφαρμογή του νόμου μεταβατικές ρυθμίσεις.

Επί του άρθρου 91: Με το άρθρο αυτό καθορίζεται η ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου.

www.sale.gr